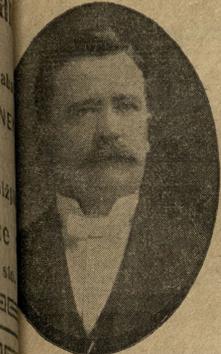

Ameriške vesti.

LOVENSKE NOVICE.

Frank Medosha.

Na novica nam je došla Chicago, Ill., naznanjajoč smrtno odličnega rojaka Frank Medosha. Umrl 10. oktobra po nevarni obolevanju.

Frank je bil rojen v Vinici v letu 1869. V Ameriko je prišel leta 1889. Vstano je najprej v Pittsburgu, koder se je po par letih preselil v Chicago, Ill., kjer je delal v različnih podjetjih.

Frank je bil član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem. Bil je tudi član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem.

Frank je bil član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem. Bil je tudi član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem.

Frank je bil član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem. Bil je tudi član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem.

Frank je bil član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem. Bil je tudi član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem.

Frank je bil član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem. Bil je tudi član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem.

Frank je bil član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem. Bil je tudi član v različnih združenjih in se je ukvarjal s trgovanjem.

— Ubilo je v zlatorudniku "Silver Spoon" rojaka Jos. Lovšina v Leadville, Colo. Pokojnik je pripadal k podpornemu društvu "Planinski Bratje" št. 5. S. Z. Z. Doma je bil blizu Ribnice na Kranjskem, in star je bil šele 23 let. V Leadville bival je približno 6 let.

— V Pueblo, Colo., se je poročil rojak Ivan Schneider z gđe. Rozi Pograjčevno. Zenin in nevesta sta oba vrla navdušenja, ter tudi člana društva "Slovan".

Za varnost predsednika Tafta.
New York, N. Y., 15. okt. Predsednik Taft si je ogledal v spremstvu višjih tujdnikov kabineta na reki Hudson vsidrano ameriško mornarico. Zatem se je mudil pri svojih množičnih soročnikih v New Yorku. Vedno ga je spremljevalo izjemno pomnoženo krdelo strahovnikov na biciklji, konjih in detektivih v avtomobilih; boje se namreč sličenega napada, kakor se je pripetil 14. t. m. na bivšega predsednika Roosevelta v Milwaukee.

Ustaja v jetnišnici.
Bawlin, Wyo., 13. okt. V državnih zaporih izbruhnila je večera ustaja med jetniki. Maloštevilna straža se je morala silno boriti z jetniki, ki so nameravali pobegniti iz ječe. Pri tem spopadu je več mrtvih na obeh straneh.

Pred državno jetnišnico se je zbrala velika množica oboroženega ljudstva, da zabrani morebitni beg kaznjencem.

V drugem kaznišniščnem poslojužno od Rawlinsa se je spuntalo enako več jetnikov; računa se, da je zopet na varnem 20 mož, po večini morilcev in ubijalcev; vsled tega se je mesto obrnilo brez zvojnega potoma za pomoč na gubernerja. Množica je ustrelila dva jetnika na cesti, enega hudo ranila, vjela pa samo dva.

V prilog naseljencem.
New York, 13. okt. Danes zbrala se je v veliki dvorani "Cooper Union" nad 1000 poslalecev broječa množica, po večini naturalizovani ameriški državljani. Na to zborovanje povabili so državnega tajnika za delo in trgovino, Karol Nagel-na. Pri tem je Nagel ostro grajal Dillinghamovo novi naseljski zakon trdeč, da je nečloveško postopanje, ako se loči pri prihodu semkaj posamezne članke od družine. Ako dospe semkaj n. pr. mati s kakim bolnim otrokom, tudi če je umobolen, bi se ne smelo nikakor otroka ločiti od matere, osebno, če je ista še naturalizovana ameriška državljanka. Objubil je, da se bo vedno oziral v priloge naseljencev v sličnih zadevah.

Novodobna operacija.
Cincinnati, Ohio, 14. okt. Zadnji teden izvršila se je tukaj do sedaj še neprekosna operacija. Vsled neuprednosti pogoltnil je še pred tremi leti 6 let stari Sherrick Bobb manjši kos železa; od onega časa semkaj občutil je vedno hude bolečine v sapniku, kajti železni predmet se je vedno spuščal bolj globoko; vsi poskusi zdravnikov rešiti dečka bolečin, ostali so brez uspeha. Sedaj je pa dr. Ranley, specialist za očne bolezni izvršil s pomočjo magnetna uspešno operacijo in na ta način potegnil kosček železa iz dečkovega sapnika.

Napad na bivšega predsednika Roosevelta.

Ustreljen v prsa, vendar rana ni smrtna.

NAPADALEC RODOM NEMEC.

Milwaukee, Wis., 15. oktobra. Ko se je odpravljal sinoči kmalu po 8. uri bivši predsednik Theodore Roosevelt v avtomobilu v dvorano "Auditoriuma", je nekdo izmed množice pred Gilpatrickovim hotelom nanj ustrelil. Ker je pa Roosevelt držal odločno svojo objubo, da hoče govoriti na vsak način v označeni dvorani, se je kmalu zatem odpravil v spremstvu svojih prijateljev v "Auditorium", kjer ga je pričakovala mnogobrojna množica ljudstva.

Napad se je izvršil ravno v trenutku, ko je hotel Roosevelt zasedeti avtomobil pred navedenim hotelom. Iz množice gledalcev prenil se je v bližino avtomobila 36letni John Schrank in je ustrelil s samokresom na v avtomobilu stojčega Roosevelta. Zadel ga je na desno stran v prsa pod ključno kost. Rooseveltovo tajnik Elbert E. Martin je pa napadalec bliskoma pograbil, izbil mu iz rok samokres ter tako preprečil nadaljno streljanje. Schranka je policija takoj odvedla v zapor, kjer je bil stavljen pod \$7500 varšine vsled poskušene umora na bivšega predsednika Roosevelta.

Schrank, ki je imel pred kratkim na 370 iztočna 10. ulica v New Yorku gostilno, je bil rojen v Erdingu blizu Monakovega na Bavarskem. Semkaj je došel s svojim starši še kot deček. Pri njem so našli več izrezkov časnikov, tako tudi zapiskov; med temi je najbolj pomenljiv sledeči: Dne 15. sept. 1911 se mi je v sanjah prikazal pokojni predsednik McKinley, preoblečen v meniha; spoznal sem ga, da je bil to Roosevelt. Prikazen mi je dejala: "To je moj morilec, maščuj se nad njim."

Dalje so našli pri njem tudi kratko notico, v kateri je primerjal Schrank vsakega predsednika, ki se bori za tretji termin, narodnim izdajalcem; koncem te opazke je dostavil: "Rad umrjem za svojo domovino, Bog me je zato poklical in Bog mi naj v to pomore."

Nedolžno kriv. (Podpis.)
V nemščini pa: "Naš Bog je mogočen stolp."
Schrank je poznal Roosevelta še iz prejšnjih let, ko je bil ta v New Yorku policijski komisar. Sklenil je vsled svoje domišljije, da mora na vsak način Roosevelta umoriti, in vsled tega ga je zasledoval že nekaj časa na njegovem volitvenem potovanju; udeležil se je tudi zadnje narodne konvencije progresivne stranke v Chicagu. Napadalec Schrank je neozojen.

Ko je oddal streli na Roosevelta, je ljudstvo prestrašeno povpraševalo "bivšega predsednika, je-li nevarno ranjen? Ta jim je pa odgovoril: "Nič ni nevarnosti, slabo je meril, prav nič nisem ranjen." Malo je manjkalo, da ni množica napadalec linčala na cesti, ker bilo je čuti iz stoterih grl: "Linčajte ga!" Roosevelt je mirno ljudstvo: "Ne storite mi nič žalega!" V svesti si, da res ni ranjen, ker ni čutil bolečine, odpehjal se je Roosevelt naglo v avtomobilu na določeni prostor proti dvorani, samo štiri bloke oddaljeno od onega hotela. Dospelvi tja je šele izprevidel, da ima rano na svoji desni strani prsi. Navzlic prigravarjanju zdravnika se ni hotel podati nazaj v hotel ali bolnišnico; izrazil se je sledeče: "Ta

govor hočem končati ali umreti!"

V dvorani čakala ga je že nestrapno množica poslušalcev. Roosevelt je držal v Auditoriumu nad uro trajajoč govor, dasiravno s prestreljenimi prsi in skrito kroglo iz 38 kalibrov velikega samokresa v sebi. Ljudstvo ga je prestrašeno poslušalo in burno pozdravljalo, kajti govoril je fulminantno. Med drugim je pripomnil "Jaz ne govorim zase, tudi mi ni mar, če sem obstreljen. Kar je meni mar, to je skrb za mojo domovino. Prosim Vas, pridružite se našemu delovanju v borbi za socialno in industrijsko pravico." Med govorom odpel si je tudi sukničje ter pokazal navzočim krvavo srcajo vsled prizadete rane.

Po dokončanem govoru peljal se je Roosevelt v spremstvu zdravnikov v posebnem železniškem kupeju v Chicago, kjer se je vršila v Mercy bolnišnici natančna zdravniška preiskava rane s pomočjo Röntgenovih žarkov.

Da ni imela krogla smrtonosnega učinka, je pripisovati slučajju, ker je prodrla ista preje zavitek rokopisa v žepu sukničja in tako tudi skozi malo škatljico za ogleđalo.

Po zatrdilu zdravnikov ni rana smrtonевна. Vendar bo moral ostati Roosevelt še približno 10 dni v bolnišnici, da okreva. V kratkem mu bodo kroglo operacijskim potom odstranili, zatem se pa poda Roosevelt k počitku na svoje letovišče v Oyster Bay.

Roosevelt se je izrazil, da bo opustil zanaprej vse napovedane politične govore. Iz New Yorka odpravila se je njegova soproga hči in mlajši sin proti Chicagu, kajti nepričakovano vest o napadanem umoru je njegovo srce zelo pretresla.

V Mercy bolnišnico dohaja na stotine čestitk iz raznih krajev, ker je Roosevelt tako srečno utekel smrti; med temi mu je došla tudi brzojavna čestitka demokratskega predsedniškega kandidata Wilsona, njegovega najhujšega nasprotnika.

Slučaj, ki se je pripetil 14. t. m. v Milwaukee, vzbuja po vseh krajih Zedinjenih držav veliko simpatije za bivšega predsednika. Osobito v mestu Washington, Markido sočustvuje sedaj z njim in mogoče mu bo nesrečni slučaj donesel srečo, da bo dosegel pri prihodnjih volitvah zaželjeni uspih.

Povoljno stanje bolnika.
Chicago, Ill., 16. okt. Kolonel Roosevelt je prestal zadnjo noč v Mercy bolnišnici mirno. Nekaj časa je čital došle brzojavke, razne knjige in sv. pismo, dokler ni zaspal kmalu po 8. uri zvečer. Pri njem čuje bolniška postrežnica Miss Fitzgerald, ki mora redno poročati zdravnikom o bolnikovem stanju.

Ob 10. uri zvečer je bila njegova temperatura 99 stop., torej tri petine stopinj nad normalo, sree mu je pa bilo 86krat na minuto, ali 14krat več kot normalno. — Splošna počutek bolnika je zelo dovoljen. Roosevelt se je izrazil napram postrežnici, da se namerava to nedeljo povrniti v Oyster Bay, kar mu pa zdravniki ne bodo dovolili. Pred bolnišnico zbira se vedno radovedna množica ljudstva, ki je v skrbeh za svojega bivšega predsednika; pred vrati bolniške sobe nastavljena je policijska straža.

Wilson ne bo več govoril.
Princeton, N. J., 15. okt. Guverner Wilson, demokratski predsedniški kandidat, se je sinoči izrazil, da bo prenehal s svojo volilno kampanjo toliko časa, dokler Roosevelt popolnoma ne o zdravi. Govoril bo še samo v državi Delaware, West Virginia, v petek pa zaključil svojo kampanjo s poslednjim nastopom v Pittsburgu.

Iz inozemstva.

Računski sklep za leto 1911.

Dunaj. — Računski sklep za l. 1911 je sedaj končan ter izkazuje nasproti proračunu prebitok 60 milijonov kron, ki izvira iz višjih dohodkov indirektnih davkov in iz dohodkov tobačne režije.

Nesreča na Donavi.

Pri Harsovi je zadela na Donavi neka žalupa, ki je plula iz Brajle ob ogrski parnik "Seeckeniy Istvan" ter se potopila. Polkovnik Strevišić, major Grogorov, trije stotniki, en vojaški zdravnik in trije nadporočniki, ki so bili v kabinah kalupe, se niso mogli rešiti ter so vtonili. Ražun tega je vtonilo še osem oseb. Šest častnikov se je rešilo.

Ženske hazardistinje.

Na Dunaju so zasačili stražniki v kavarni Rothmaier žensko družbo, ki je igrala hazardno igro. Ženske so ovadili njihovi soprog, ker so ženske zapravile ogromne vsote denarja in včasih niso imele niti beličica za gospodinjstvo. Družba teh žensk se je shajala v tej kavarni že dalj časa in igrala, kljub temu, da jim je kavarnar že večkrat prepovedal hazardne igre v svoji kavarni. Policija je zaplenila igralkam denar in jih ovadila sodišču.

Ubegla avstrijska vojvodinja.

Hērka nadvojvode Ferdinanda, vojvodinja Izabela, se je poročila s princem Julijem Bavarškim. Nedavno je pa mlada novoporočenka skrivaj zapustila bavarski dvor in se vrnila na Dunaj. Prince Juri se je napotil s svojim očetom na Dunaj, da se pobota z ubeglo ženo. Nemški listi poročajo, da je vojvodinja Izabela pobegnila, ker je bila iznenadena, da mora igrati na bavarskem dvoru tako klavarno vlogo. Tudi ni bila zadovoljna s privatnim stanovanjem, ki ga ji je odkazal bavarski dvor. K temu poročilu pa dostavljajo nemški listi, da to niso edini ali pravi vzroki, da je vojvodinja zapustila moža in pobegnila domov na Dunaj, marveč so mnenja, da se je moralo kaj drugega zgoditi, kar je napotilo vojvodinjo do tega koraka.

Nesreča pri pogrebu.

Berolin, 14. okt. Pri pogrebu nekega brivca v Gelsenkirchen se je pripetila dvojna nesreča. Ko so odpeljali mrtvevo krsto iz mesta, je zadel nek avtomobil v pogrebniški voz; pri tem se je voznik smrtno nevarno poškodoval, konja pa je ubilo. Kasneje pripregli so nova konja k vozu, pa nesreča se ni počivala. Blizu pokopališča splašajo se konji mrtvaškega voza in povozijo do smrti neko deklico.

Pomenljivo je pri tem tudi, da je istotako našel nesrečno smrt dotični brivec, ker je bil povožen od vlaka.

13letna deklica obsojena na enoletno ječo.

Senat za nedoletne krivce pri deželnem sodišču v Draždanih je obsodil 13letno šolarico Marto Jietzovo iz Draždani zaradi dvajsetkratnega vploma na enoletno ječo. — Mati mlade obsojenke, vdova Mina Tietzeva, ki ima razvedne deklice še osem otrok, je udana pijančevanju, in je bila obsojena zaradi udeležbe pri vplomih na podrgoletno ječo. — Deklice je tatvine izvrševalo jako rafinirano. Cena ukradenih reči znaša čez 6000 mark. Vzrok tako žalostne propalosti zopet alkohol.

Učitelj pretepel učenca do smrti.

Berolin, 14. okt. V mali vasi Auerbach blizu Berolina zaprli so odotnega učitelja, ker je obtožen, da je do smrti pretepel devetletnega učenca Speckarda.

To obtožbo so okrepili zdravniki pri raztelesenju kaznovanega dečka. Ker postopajo nekateri učitelji preveč kruto s šolsko mladino, je izdala vlada strogo prepoved glede pretepavanja otrok.

Drugi Eiffelov stolp.

Nemška inženirja Dech in Pätz sta izdelala načrt za zgradbo železnega stolpa, ki naj se postavi v Duesseldorfu. Ta stolp naj bi bil 500 metrov visok, torej 200 m višji od Eiffelovega v Parizu. De višine 450 m bi se nanj prišlo po dveh dvigalih. Od tu do vrha pa po lestvah. — Stolp bi ležal nad Reno kakor kak most. Ta stolp bi služil kot centralna postaja nemškega brezžičnega brzojava.

Nesreča na berolinski cestni železnici.

Vsled megle sta trčila v Berolinu dva vlaka cestne železnice. — Vozila sta s hitro tjo 20 km na uro. Sunek je bil silen; oba voza sta skoraj popolnoma razbita. En voznik je smrtonevarno ranjen, enega je vrglo v cestni jarek in se je le lahko poškodoval. Izmed potnikov je 10 težko in 27 lahko ranjenih.

Skoraj neverjetno.

Milan, Italija, 14. okt. — Nek dopisnik tukajšnjega lista "Corriere della Sera" poroča o skoraj neverjetnem slučaju iz človeškega življenja. V bližini Milana zrastle je lansko leto neki 87letni kmetici popolnoma nov in čvrst zob kočnik, zadnji čas pa je zopet začela to žiti o hudem zobobolu na mestu blizu novega zoba. Zdravnik je sedaj dognal, da zraste priletni ženiči že drugi nov zob; ta vest se od zdravnika potrjuje kot popolnoma resnična.

Nova palača mirovnega sodišča.

London, 14. oktobra. Mogočno in veličastno svetovno mirovno palačo v Haagu na Holandskem se ne bodo sedaj dogradili, temuč šele drugo leto. Ko bo ta mirovni tempelj dograjen, bo nedvomno najlepša stavba v celi Evropi; za gradbo je namreč nekaj prispevala skoraj vsaka država, ki je v mirovni svetovni zvezi; največ pa je daroval ameriški milijonar Carnegie, svoto en milijon 500,000 dolarjev.

Prvi zamorski častnik na Francoskem.

Pariz, 14. okt. V vojaških krogih vzbuja veliko pozornost povišanje zamorskega poročnika Morteno kapitana francoske mornarice. Novi stotnik je rodom iz otoka Guadaloupe.

V francoski armadi služi več kitajskih častnikov, a Morteno je prvi črnce, kateri je dosegel tako visoko odlikovanje. Pomenljivo je tudi, da zavzema pri francoskem vojaškem zrakoplovnem oddelku poročnik Do Hu, rodom iz Kitajske, skoraj najbolj častno mesto.

Korupcija ia Ruskem.

Peterburg, Rusija. — Revizija v lenskkih zlatih rudnikih spravila je na dan nova slepavstva. Družba je že več let goljufala državo za različne davke. Doslej so dognali, da je družba okanila državo za šest milijonov mark davkov.

VOJSKA NA BALKANU.

Heidelberg, Nemčija, 15. okt. — Črnogorski princ Peter, ki je do deljen pri nekem polku, sporočil je svojemu bivšemu učitelju semkaj brzojavno o veliki zmagi Črnogorcev nad turškimi četami.

Brzojavka je bila oddana ob 2.58 zjutraj in se glasi: "Slavno zmagali. Zajeli 10.000 Turkov s topničarstvom vrea."

Podgorica, 15. okt. V ponedeljek proti poldnevni napadle so črnogorske cete uspešno turško postojanko Tuzi in si isto prilastile. S to zmago se je Črnogorci odprla pot do Skutari, kjer je glavna koncentracija Turkov. Takoj po uspešnem napadu, se je odpravilo črnogorsko vojaštvo dalje proti sovražniku. Pri tem so zaplenili Črnogorci mnogo pušk in streljiva. Okraj Tuzi je do cela opustošen.

Med zaplenjenim orožjem se nahaja osem strojnih in 7000 Mauserjevih pušk. Število turških vojakov, ki so se morali udati, znaša 3000.

Vhod Črnogorcev v podjarmljeno turško garnizijsko postajo je bil veličasten; istega je vodil prestolonaslednik Danilo sam.

Turčija se upira.

Carigrad, 14. okt. Turška vlada odločno ugovarja vmesavanju drugih vlasti v zamotano balkansko vprašanje.

Na predloženo poslanico, katero je uročil visoki pti avstrijski zastopnik, se je turška vlada zahvalila tudi vsem preostlim vlastim, ki se zanimajo za balkansko premirje. Objubila je dalje izvršiti razne presnovne, toda brez posredovanja zastopnikov drugih vlad.

Bulgarski, srbski in grški ministri tukaj je dobil obvestilo od svoje vlade, naj bodo vedno pripravljivi za odhod, ko se ga bo odpoklicalo domov. Diplomatska zveza med Turčijo in temi državami se bo torej v ajkrajšem času prekinila.

Ultimatum Grkov.

Atene, Grška, 14. okt. Po vladnem naročilu zahteval je grški minister v Carigradu od Turčije, naj ista zanesljivo tekem 24 ur izpusti na prosto vse zaplenjene grške trgovske ladje; zahtevalo se je tudi primerno odškodnino lastnikom.

Dosedaj je 125,000 mož pripravljenih za ofenzivo; prihaja pa dan na dan več Grkov iz inozemstva, posebno iz Amerike. — Skupna grška armada štela bo z 170,000 mož. Vsi so opremljeni z modernimi puškami.

London, 14. okt. Grški zahtevi glede oprostive zaplenjenih ladij po Turkih se najbrže ne bo ugledilo, vsled tega je pričakovati vojske tudi med Grško in Turčijo.

Pri spopadu Črnogorcev in Turkov blizu Belega polja zgubili so prvi približno 100 mož. General Martinović je pa turške čete iz Tarakoša prepodil z veliko izgubo na sovražnikovi strani, zažgal več turških hiš in vojašnic. Čete Malisorov so se pridružile Črnogorski posadki.

Iz Podgorice prihajajo poročila da je general Vukotić pri Gusinju zapodil v beg večjo turško četo ter pri tem zaplenil štiri topove, več pušk in streljiva. Odkar se je vnela vojna, zgubili so Črnogorci 256 mož, približno 800 je parajenih.

NAROGAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKEI TEDNIK NA SEVEROZAPADU.

Minnesotske vesti.

DULUTH.

Po preteku nekaj let, ali od časa zadnje volilne kampanje, mudil se je bivši predsednik Roosevelt zopet v našem mestu. Došel je zadnji četrtak popoldne iz sosednjega bakrenega okrožja Michiganana.

Da so Duluthčani navzlic hude agitacije njegovoga demokratičnega nasprotnika Wilsona gotovo še bolj zanj vneti, sta pokazala dva večerna ljudska shoda kjer je nastopil Roosevelt. Zvečer ob 8:30 je govoril približno 4000 broječi množici v Auditorium, zatem pa pred enakim številom poslušalcev v Armory Hall.

Trgovci po Superior St. so mu v počast razobesili več zastav in okrasili izložbena okna z njegovimi slikami. V svojem enouru in pol trajajočem govoru je odločno pobijal krivične napade svojih političnih sovražnikov, pojasnil platformo, progresivne stranke in navduševal ljudstvo zanj. Ljudstvo ga je z nepopisnim veseljem pozdravljalo, ko je dospel v dvorano, istotako tudi koncem govora.

Menda mu niso še v nobenem mestu bolj lično okrasili govorniškega odra ter zborovalne dvorane, kakor ravno v duluthskem Auditoriju, kajti ista je bila vsa v zastavah. Ker je zborovala prvič v Duluthu nova 'Bull Moose' stranka, je bilo videti tudi v Auditoriju približno 50 moosovih glav, kar je Roosevelta posebno zanimalo.

Iz Dulutha odpeljal se je preko St. Paula v državo Wisconsin, kjer ga je pa zadela pet dni kasneje v mestu Milwaukee nepričakovana nesreča, ker ga je hotel Nemeč John Schrank usmrtiti.

Državna davčna komisija v St. Paulu je zaključila svoje poslovanje za to leto. Skupna vrednost zemljišč davku podvrženih znaša v Minnesoti \$1,072,220,964, torej nad eno milijardo. Od lanskega leta se je znesek povečal za \$55,835,700; izmed 86 skupnih okrajev je v tem prizadetih 57. Največji prirastek zemljiške vrednosti je pripisovati Otter Tail okraju, ki znaša \$3,538,936; naš St. Louis okraj moral bo plačati zemljiškega davka od \$274,689,419 milijonov, okraj Hennepin od \$178,610,566 in Ramsey z \$103,730,298.

Zadnji teden odpotovalo je iz duluthske postaje proti Chicagu 300 Grkov. Pogumni Helenci so na potu v staro domovino vsled preteče vojske. Ta množica se je zbrala ne le samo iz Dulutha, temuč tudi iz sosednih okrajev. V Chicagu se pridružijo preostalom potujočim sobratom iz zapada zatem se pa podajo proti newyorški luči, da se vkreajo.

Zadeva glede stavke pocestne železnice se še sedaj ni rešila. Trdovratni ravnatelj družbe noče na nikak način privoliti v vse zahteve stavkarjev; nekaj njihovih točk je pač že odobril, noče pa sprejeti nazaj 25 starih uslužbenec, ker so le-ti delali med stavko krivico in škodo družbi. Posebni posredovalni odbor sestojeci izmed najbolj vplivnih tukajšnjih trgovcev se trudi poravnati zadevo v kratkem.

Mnogo ljudstva godrnja nad čudno taktiko našega duluthskega župana, ker ni dal razobesiti pri zadnjem obisku bivšega predsednika Roosevelta ni ene zastavice na mestni hiši. Skrajno grdo je res, da nima mestna oblast toliko časti in oljke v sebi, da bi na ta način pokazala svoj izraz spoštovanja do osebe, ki je bila celih sedem let na vladnem krmilu.

Člani društva "Duluthski Slovani" se prosijo, da se udeležijo polnoštevilno prihodnje nedelje, 20. t. m., ob pol tretji uri popoldne v navadnih zborovalnih prostorih društvene seje. Tajnik.

V našem uredništvu so se zglasili: rojak John Franceel, gostilničar iz Gilberta in njegov brat Josip Franceel, gostilničar iz Eveletha. Prvi je nakupil večjo količino grozdja, da bode zamo-gel postreči svojim gostom s pristno domačo kapljico, drugi je pa odpotoval na Cuyuna Range tr-

govskim potom. — Iz Chicage došel je večeraj rojak Zaje, po poklicu mizar. Ker se mu čikaško življenje več ne dopade, se bode za stalno naselil s svojo družino v kakem mestu na Range. Rokaj Zaje je dobro poznat pri Slovenceh na Ely, ker je ondi že bival pred nekaj leti; najbrže odpotuje zopet tjakaj.

AURORA.

Pri zadnji občinski seji se je sklenilo kupiti zemljišče na bloku 13, druga divizija, v svrhu zgradbe novega ljudskega parka. Seje udeležilo se je tudi več trgovcev in občanov, ki se za to napravo zanimajo. Skupna kupna svota tega 400x242 čevljev velikega zemljišča znaša \$3275.

BAUDELAIE.

Trgovska zbornica je pričela agitacijo za pobiranje prvotovlji-nih doneskov za sklad skupnega spomenika na Elm Park pokopališču.

Tu je namreč pokopanih v skupnem grobu 28 žrtev, padlih pri velikem požaru pred 2 letoma. Nad tem grobom jim pa nameravajo sedaj postaviti lep spomenik.

CHISHOLM.

Upravnik Doric Theatre nam javlja, da se v njegovem gledališču predstavljajo najbolj izbrane premikajoče slike in druge predstave, katere so podučne in zabavne. Zatorej se priporoča cenj. Slovencev v obilen poset. Obilo zabave po trudopolnem delu je vsakemu priporočljivo.

V naši aselbini se že dolgo časa ni pripetila tako velika nesreča, kakor zadnje nedeljo proti večeru. Zadnje nedeljo pobrala je iz naše sredine kruta smrt kar tri rojake, ki so utonili v bližnjem Longear jezeru, vračajoči se z nekega italijanskega piknika nedaleč od Chisholma. Ponesrečeni so: 30letni Anton Dolinar, zapuščena žena in tri otroci; 30letni Frank Nosan, zapuščena žena in dva otroka in 30letni Anton Gorshe, samec. Prvi je delal v Pierce rudniku, ostala dva pa v Monroe rudniku.

Zadnje nedeljo odpravili so se vsi trije skupaj na piknik o priliki praznovanja Kristofa Kolumba, prirejen od nekega italijanskega društva. Vračaje se proti domu že pozno v mraku, so se hoteli prepeljati v čolnu preko jezera do South End Location, kjer so stanovali. Med vožnjo se je pa prevrnil čoln in vsi trije so utonili. Policija zatrjuje, da so bili nekoliko vinjeni.

V ponedeljek jelo je soproge Dolinarja in Nosana skrbeti, ker se moža še nista povrnila domov; radi tega se je takoj obvestilo policijo, ki je našla na onem jezeru prevrnen čoln, klobuke in suknje ponesrečencev. V torek popoldne našli so truplo Dolinarja, večeraj pa še preostala trupla Nosana in Gorshega.

Na spomlad dobili bomo najbrže ob bližnjem Longear jezeru krasen park z lepimi šetališči, nasadi in prostorom za zabave.

Trgovski klub se pogaja že z mestno občino naj bi se v to svrhu dovolilo približ. \$20,000. Mali peščeni hriček južno od jezera bode zravnil za park, da bo potem okoli in okoli jezera lepa cesta za vozove in šetalec.

V nedeljo obhajali so tukajšnji Italijani svoj narodni praznik, Kolumbov dan. Popoldne so priredili na jezeru prizor Kolumbovega prihoda v Ameriko, zgodovinski čoln je pa veter malo dalje zanesel do Kingovega lesnega skladišča.

Tu je sprejela Kolumba množica Indijancev, kakor l. 1492, ko je dospel na ameriško zemljo. Kasneje se je vršil po mestu slavnosten obhod, zvečer pa javna veselica z raznimi govori, petjem in godbo.

Prazovanja Kolumbovega dneva se je udeležilo do melega 2000 oseb.

Iz mesta Chehalis, Wash., je došlo semkaj poročilo, da je ondi umrl pred par dnevi Rev. Tscholl bivši župnik tukajšnje slovenske farne cerkve sv. Jožefa.

Rev. Tscholl se je s svojimi podučnimi spisi posebno boril proti jetiki in vsled tega je bil poznat po vseh sosednih državah. Umrl je vsled vnetja trebušne mrene.

ELY.

Našim lovskim tovarišem in drugim naznanjamo, da se je izvedelo iz zanesljivega vira o novi naredbi znanega lovskega paznika George Wooda. — Ker je mišljenja, da se vedno dosti ustreljene divje perutnine utihotaplja iz države, si bode omislil Wood posebno nabavo psa. S tem psom bo ogle doval železniške vozove, če se nahaja kaj divjačine skrite v prt-ljagi. Ker ima njegov pes izredno dober vonj, mu bo lahko slediti tihotapec. Radi tega bodite v tem oziru oprezní. Ustreljeno divjačino je postavno prepovedano nositi v druge kraje.

Slovensko žensko podporno društvo "Jutranga Zarja" št. 108 S. N. P. J. v Ely, Minn., tem potom vljudno vabi na plesno in zabavno veselico, katero priredi v nedeljo, dne 20. oktobra 1912 v prostorih g. Jos. Skala. Pričetek veselice je točno ob 4:30 popoldne. Vabi se slavno občinstvo v Ely in okolici, da nam prihiti na pomoč v mnogobrojnem številu. Posebno pa se vabi bratsko društvo "Sokol" št. 20, S. N. P. J., da se polnoštevilno udeleži. — Za godbo in dober prigrizek bo skrbel društveni odbor.

EVELETH.

V nedeljo se je ponesrečil na lovu rojak John Smole. V nekem gozdu blizu našega mesta je hotel preskočiti čez malo močvirje, pri tem je pa zadel po nesreči ob petelina puške, da se je sprožila. Krogla mu je obtičala nad kolonom desne noge.

Ranjence se nahaja sedaj v zdravniški oskrbi v More bolnišnici, kjer upajo, da bo okreval.

GILBERT.

Dne 14. t. m. popoldne dospelo je semkaj iz Gilberta devet črnogorskih bratov, ki so hoteli najbrže proslaviti zmago črnogorskih čet nad Turkom. In vsled tega zmagoslavja nastalo je tukaj tudi pravcata praska med policijskimi pašami in črnogorci!

Deveterica delala je po mestu toliko hrupa, kot bi nas napadla cela stotinja sovražnika. Peli, vpili in razgrajali so brez konca. Zatem so si hoteli privoščiti poceni večerjo v nekem restavrantu ne da bi plačali gospodarju, kar je gospodarjevega, radi česar jih je prijel policija in nekaj občinstva. Med tem spopadom je bil en črnogorec ustreljen v roko, drugi pa pretepen do nezavesti. Mike Lopi, Math. Nikolič, Božo Zumbar, Ivan Mikšič in Frank Korpac so prenočili v policijskem hotelu, drugi dan so mogli plačati štirje po \$75, eden pa \$50 globe.

Genoa "Open Pit" rov je dosegel te dni svoj rekord v poslovanju, kajti ravnokar se je nakopalo že 1,000,000 ton rude.

Dosedaj se še ni nikdar doseglo tako visokega pridelka v enem letu. Koncem letne sezone se pričakuje, da bo znašal skupni pridelok 1¼ milijona ton rude iz celega Genoa rudnika.

HIBBING.

Policijski načelnik je izdal svojemu moštvu nov ukaz glede otrok, da ne smejo poslovati po cestah čez pol deveto uro.

Takozvani "Curfew" ali večerni zvonec se bo oglašal od sedaj naprej namesto ob 9. uri že pol ure popreje. Otroci brez spremstva staršev ali sorodnikov, ki bodo čez to uro na cesti bodo aretovani.

KITZVILLE.

V naši šele na novo organizirani naselbini, dobila sta te dni oblastveno gostilniško koncesijo rojaka Marko Marolt in Fr. Kočevar. Prvo gostilno v tukajšnjem kraju vodila bosta združeno pod imenom Marolt & Kočevar. Rokajom bosta gotovo vedno postregla z dobrim krepčilom v slučaju žeje ali utrujeosti. Upati je, da jima bodo šli Slovenci pri novem podjetju radi na roke.

Tudi po raznih rudnikih našega mesta se dela sedaj s polno paro. Letos pričakujemo, da bode prekosil skupni pridelok rude vse svoje prednike. Vobče se so, di, da se bo prenehalo z razpošiljanjem iste sredi meseca novembra, ako bode tedaj že nastopila zima.

VIRGINIA.

Dne 15. oktobra vršila se je posebna mestna seja, kjer je Mrs. Burchell odločno v govoru napadala neznosne razmere v tukajšnjem mestu radi prevelikega števila gostiln. Trdila je, da gostilničarji ne izpolnjujejo policijskih odredb, da držijo lokale odprte čezurno in da ponujajo celo nedoletnim pijačo. Število gostiln, ki znaša sedaj 58, naj bi se na vsak način skrčilo. — Koliko bodo vplivale lepe besede te prijateljice vode, razvidelo se bo pri prihodnji občinski seji.

Slovenec in Hrvat iz mesta in okolice priporočava najjino bogato zalogo molitvenikov, svetih podob in nabožnih potrebščin, velika izber okvirjev za slike in pogrebni zavod. Prodajalna in urad se nahaja na vogalu Mesaba in Oak ceste. Telefon 544. — Graham & Eekes.

Zlat rudnik v kleti.

Ako ne bode nesla kakemu lastniku hotela v New Yorku več kupčija, naj se poda v Californijo, kjer se nahajajo zakladi v podzemeljskih kletih. Te dni sta kopala dva farmerja Dick Curtis in Sam Andrews posebno hrambo pod svojo zidnico; na veliko čudenje našla sta pa že tri čevlje globoko večji sklad kamenja z zlato rudo; zlato se je v naravni obliki kar lesketalo na površju kamenja. Sedaj bosta prekopala gotovo cel vinograd, da se pripravita o morebitnem zlatem rudniku. Lepe, zlatorumenkaste barve in velik zaklad v domači kleti je tudi golden grain belt pivo, katero vari Minneapolis Brewing Co., katera ima svojo zalogo v Duluthu, Minn., ob vzhodju 19. zapadne Ave.

Francoška mornarica.

Poslanec Danielou je podal mornariškemu ministru poročilo, v katerem natančno opisuje nedostatke francoske mornarice. — Med drugim trdi, da so vse ladje 3. oddelka za vojno nezmožne, ker nimajo smodnika. Vsled ponovnih eksplozij je namreč mornariško ministristvo odredilo, da se izloži iz ladijnih smodnišnic znani smodnik B. Deleasse je to popolnoma mirno pripoznal in je izjavil, da si s starimi ladjami Francija itak ne more dosti pomagati. Pri gradbi novih ladij pa bo gledala mornariška uprava na to, da se vsi dosedanjí nedostatki odstranijo.

Zagovor Japoncev.

Japonski guverner na Koreji, grof K. Terauchi je izdal te dni uradno proklamacijo, v kateri se odločno zanikuje vest o klanju kristjanov na Koreji po Japoncih. V tem zagovoru se tudi povdarja, da se ondi ni nikdar preganjalo članov kake krščanske cerkve ali pa koreanskega ljudstva in da so vse tozadevne vesti neresnične.

Preložena obravnava Rooseveltovega napadalca.

Milwaukee, Wis., 15. okt. Državni pravdnik W. Zabel je danes definitivno odločil, da se ima obravnava napram Sranku preložiti za mesec dni. Ista se bode torej vršila šel po glavnih vilotvah. Svojo odredbo opira na politične odnose v sedanji borbi in na izid poškode Roosevelta vsled Srankovega napada.

Na prodaj je

120 akrov zemljišča, dve milje oddaljeno od Nashauk, Minn.; zemljišče se nahaja v Section 18, Town 57, R 22 in sicer: Lot 3, N. E. ¼ of S. W. ¼ in N. W. ¼ of S. E. ¼.

Dalje 160 akrov zemljišča severno od Buhl, Minn., katero leži Sec. 27, Town 59, Rang 91 in sicer: N. W. ¼ of S. E. ¼, S. E. ¼ of S. W. ¼, N. ¼ of S. W. ¼.

Za cene in podrobnosti obrnite se na lastnika

JACOB STUBLER,

108 East Second St., Duluth, Minn.

NA PRODAJ

je lepa farma, obsegajoča 165 akrov v St. Louis okraju, Minn. Lega iste je Section 29, R. 21, To 63. Farma je preskrbljena z vsemi potrebščinami. Dalje sta na prodaj tudi dve loti v Chisholmu, Minn., ob Lake St. (Block 8, lot št. 25 in 26). To stavbno zemljišče leži na najlepšem prostoru, posebno je prikladno za kako trgovino.

Za podrobnosti pišite na: FRANK GLOBOCNIK, P. O. Hughes, Minn. (10-3-10-31 '12)

Rojaki!

Kadar se nahajate v kaki nepriliki, obrnite se zaupno na mene. Jaz vam bom postregel in skušal pripomoči, kolikor bom mogel in za primerno ceno.

Ako vas v rovu pobije, pridite k meni. Nasvete v teh zadevah dajem ustmeno ali pismeno popolnoma brezplačno.

Ljubo Bogicevich

Room 614-15 Sellwood Building
Duluth, Minn.,
City Nat'l Bank, (Superior
in 2nd Ave., West.)

Frank Gouže

javni notar

CHISHOLM - MINN.

Opravlja vsa notarska dela. Dobite me pri Miners State banki.

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.

PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH. PREPRIČAJTE SE!

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku"

(Anchor Bar)

na 311-3 Ave.

HIBBING, MINN.

John Povsha, lastnik.

Frank Veranth

ELY, Minn. - Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasnno, da boste imeli kadar rabite.

Naznanilo in priporočilo.

Rojakom iz Chisholma in okolice naznanjam, da sem prevzel Lorenec Kovachevo

GOSTILNO

Priporočam se Slovencev in Hrvatov za mnogobrojen poset. Pri meni se dobi vedno izvrstna kapljica za žejo in fine smodke. Svoji k svojim!

JOHN LAMUTH

SLOVENSKI GOSTILNICAR.

Miners National Bank

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

\$74.000.00

Posiljamo denar in prodajamo parobrodna na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posefite nas.

"Look Out! You'd better take care of Yourself"

Glavobol, bolečine v grlu, v prsih in straneh, slabe žieza in drugi znaki prehlade ne bodo imeli nevarnih posledic, če boste rabili

Dr. Richter's Pain-Exp

po predpisih, ki so v omotu. 25c. in 50c. Cuvajte se ponarejenih sidro in naše ime. 74-80 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

State Bank of Aurora

Aurora - - Minn.

Opravlja vse bankarske posle. - Z kapitalom \$25.000. Preostanek

Kapital \$25.000. Preostanek

Fitger Brewing Co.

Fitger Brewing Co.

Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodobnih cah varjeno iz pristinih snovi.

Josip Gerzin

zastopnik za ELY,

LAING HARDWARE

ELY - Minn.

Železnina, Pohistvo in Pogrebniški

Skušajte naše barve.

NAJBOLJŠE BLAGO IN NAJNIZJE CENE

Vaš rojak Marko Bluth vam je na razpolago.

DRUŠTVA, TRGOVCI, OBETNIKI! VPRASAJTE IN VZORCE TISKOVIN PRI NARODNEM VEŠTAKU DNO ISTE KJE DRUGJE NAROČITE.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$25.000

Osebna odgovornost \$5,000.00

Obrestuje denar po

Prodaja parobrodne liste in posilja na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencev

Pridite in se prepričajte

Iz stare domovine.

Kranjsko.

Za kruhom. Dne 1. t. m. se je odpravljalo za južnega kolodvora v Ljubljani v Ameriko 69 Mace-ke doncev, 88 Slovencev in 60 Hrvatov. Iz Amerike je pa prišlo 44 Slovencev in 50 Hrvatov. 17 Hrvatov je šlo na Heb. 39 v Ino- most, 40 pa v Buchs. Na Dunaj se je odpravilo 38 Kočevarjev ko- stanj peč. —

Umrlj so v Ljubljani: Dne 29. septembra: Bernard Ceglar, po- sestnik, 84 let. — Dne 30. septem- bra: Terezija Marn, dnarica, 80 let. — Stefan Hitzl, trgovec, 50 let. — Apolonija Godec, kamno- reka vdova, 69 let. — Neža Isti- nič, bivša kuharica, 69 let. — V železni bolnici: Dne 26. septem- bra: Josip Koriš, nadkurjač Ju- ne železnice, 39 let. — Dne 29. septembra: Fran Hiti, krojačev in, 21 let. — Dne 1. oktobra: Marija Friškovec, občinska ubo- ra, 62 let.

Odičen gost na umetniški raz- stavi. Dne 1. t. m. je posetil slo- vensko umetniško razstavo v Ja- opievčevem paviljonu v Ljubljani. Stojan Novakovič predsednik Kraljevske srbske akademije članosti in "Književne zdru- žine" v Belgradu, bivši srbski mi- strski predsednik. Razpravlja- ju se znanci o zapletajih na Bal- nu, se je izrazil, da ne veruje, bi na Balkanu prišlo do vojne.

Zenska ubijalka. V jeseni leta 07 je kupil France Božič neko sestvo v Starem gradu od Jer- ga Črtaliča, ki je dobil to po- stvo od Urše Žibert. Črtalič je pil posovstvo za Uršo Žibert vred, se pravi: dajati ji je moral t. živež in vso oskrbo. Te pra- ve so vknjižene na posovstvu, za- njih je moral prevzeti tudi zad- kupee France Božič. Urša Ži- bert je bila stara takrat 60 let in zmožno sitna. Pravda na prav- se je vršila pri kostonjeviški miji. Zakonskima Božič je ra Urša Žibert tako zagrenila je nje, da ji je Božič že leta 5 enkrat namešal med jed ne- živega srebra. Prišel je v sod- sko preiskavo, kaznovan pa ni ker so rekli, da je živo sre- v majhnih množinah zavžito, kodljivo. Tožbe so se potem baljevale. Navadno jih je zgu- a U. Žibert in je bila nekate- rat kaznovana. Pa tudi France iče je moral včasih v luknjo ad nje. Tudi v tem mesecu je France Božič zaradi te babe v stanjevi zaprt. Ko je bila ezija Božič, žena Franceta iča, sama doma in je Urša Ži- vedela, da njenega moža ne se par dni domov, je postala olj sitna in nasilna. Bila je na, bila je stara 64 let, pa je še vedno prepira in tepeža- na. Prišla je torej nad Tere- Božič in jo začela zmerjati, ndi tepsti jo je hotela. Zagra- je v veži debel oklešček in je la udariti Božičevko po gla- Ta pa, mlajša in urneja od Žibert, jo je prehitela in su- od sebe, da je padla vznak in la za glavo ob rob ognjišča. ka ji je vzela oklešček iz Žibertova je bila neverjetno zopet pokonci in je takoj abila neki kol in zamahnila n proti glavi Božičke. Ta pa pet urno sonila v prsa in zo- je padla Žibertova vznak po Tedaj je popadla Božičko v enu na vse sitnosti in težave, je njima Žibertovka že de- velika jeza. Stopila je k Ži- vki, ležeči na tleh, prijala grive in trikrat butnila z glavo ob tla, ki so pa lese- stnila je javkajočica Žibert- šla po delu. Za nekaj časa išla nazaj in našla Žibertov- žeečo se vedno na istem me- Zaklicala jo je, pa ni bilo noga glasu. Pristopi k njej in tresa, pa je bila že mrtva. kila jo je v njeno sobo, ki jo elala za vžitek, izročila ključ- je hiše neki ženski in od- sodniji v Kostonjevicu, kjer seveda pridržali v zaporih, je bival takrat še vedno mož.

ka Šolska matiča je izdala a 20 let za solstvo 15.702.665 31 vin. Vstanovila je 80 o- h vrteev, 106 ljudskih šol, amaj, 4 realke, 1 realno

gimnazijo, 1 trgovsko akademijo, 1 učiteljske, 2 meščanski šoli. — Mnogo teh je seveda sedaj v dr- žavni ali deželni upravi.

Pretep med naborniki. Eden mrtev, več ranjenih. Dne 27. sep- tembra je bil v Črnomlju nabor. Kakor običajno pri takih prili- kah, so bili tudi tam fantje pre- eej korajžni. Vendar se je proti večeru ta korajža preveč razvila. Pred Jaklitschevo gostilno je namreč neki fant iz Gribeljev brez poudara napadel domačina J. Vr- ščaja. Ta, močan fant, se ga je seveda takoj otresel. Takoj nato so pa priskočili še ostali Gribelj- čani in so pričeli splošen pretep. Pretepati so se s kolmi, noži in lo- patami. Pri tem je bilo več ra- njenih. Pretepati so se do bližnje bolnišnice po cesti. Ravno pred bolnišnico se pa naenkrat zgrudi 25letni godec Žunič iz Zastave s krvjo oblit na tla. Odnesel so ga takoj v bolnišnico, kjer je kma- lu zatem izdihnil. Imel je vse pol- no ran, in tudi črepijno prebito. Kdo ga je pobil, že ni znano. Ko so fantje zagledali pobitega Žu- niča, se jim je ohladila kri in so se nehali pretepati. Orožništvo je pričelo takoj raziskovati zade- vo in je aretiralo dosedaj šest pretepačev, od katerih ni noben domačin. Seveda so se po mestu drugi dan raznesle različne go- vorice, med drugim tudi, da leži blizu Vranovič v koruzi mrtev neki Gribeljčan. Zandarmerija je dognala, da je ta govorica neos- novana. Res je le, da je bil neki Draguš močno ranjen in je tudi iskal zdravniške pomoči. Ostali ranjenci se a sami zdravijo, ker se bojijo sami sebe izdati. Umorjeni unič je bil zelo miren in prijazen fant ter nekoliko gluh. Gotovo je, da se ni pretepal, ampak bil ubit iz sovraštva, ker je igral štirin domačin fantom in ne kakor se je preje dogovoril, večji družbi Gribeljčanov.

Ogenj v ljubljanski okolici. — Dne 31. septembra ob 2½. uri je nenadoma izbruhnil požar na Šu- jci pri Dobrovi. Goreti je pričelo pri Fr. Janežič št. 9. Ker je vlekel močan veter, se je ogenj hitro prijel hiše Fr. Čuha št. 10, potem se je razvil na Prekovo poslopje in na hlev in pod Ane Vrhove št. 5. Vsem tem je popolnoma vse po- gorelo. Ljudje so bili večinoma vsi na polju; posrečilo se jim je rešiti le živino. Vse poljske pri- delke, žito, krumpir itd., je uničil ogenj. Škoda, ki še ni določena, je ogromna. Zavarovani so bili pri Vzajemni zavarovalnici in pri Slaviji. Zavarovalnica krije ko- maj eno tretjino škode. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Najbrže po otrocih. Starši, pazite vendar na otroke! Koliko gorja in solza bi se lahko prihranilo, ako bi bila previdnost in pazljivost na svo- jem mestu.

Prvi razpust gospodarskega odbora po novi postavi je sklenil deželni odbor za podobno Mo- ravno na Kočevskem. V gospodar- skem odboru je vladal skrajni nered, zaradi katerega se je ob- činsko predstojništvo pritoževalo tako, da je bil deželni odbor pri- siljen k razpustu.

Poročil se je 1. t. m. v Kosta- njevičev g. dr. Vilko Maurer, no- tarski kandidat v Krškem z go- spod. dr. Prečevčev roj. Bučar iz Kostonjevice.

Ubil so tatje pri Tunjicah 18 let starega posestnikovega sina Antona Gradiškega iz Spodnjih Stranj. Orožniki so prijeli tri fan- te, kateri sumpijo, da so izvršili napad.

Zelezniška nesreča. Zrtev po- klicia bi kmalu postal 29. septem- bra adjunkt Južne železnice An- ton Felician iz Ljubljane na sub- stituciji na postaji 1. erd. Zaradi kamenja, ki se je nahajalo na ti- ru, mu je spodrsnilo in stroj post- nega vlaka št. 32 ga je podrl na tla, pri čemer je zadobil veliko rano na glavi in znatne poškod- be. Prvo pomoč mu je nudil dr. Mayer iz Logatca, pozneje v Ljubljani pa g. dr. Geiger.

Na svojo ženo streljal. 56letni Josip Rebolj, rojen v Grosupljem, prekupovalec kož, se je seznanil z vdovo Marijo Kebeč, krošnja- rico v Št. Petru pri Novem mestu in jo tudi poročil. Nekaj časa po poroki sta živila v lepem miru,

dokler se ni lotila Rebolja ljubo- sumnost. Ženi ni bilo več mogo- čje prenašati moževih neumnosti, zato je enkrat izpraznila predale v trgovini, pobrala nekaj sto kron in hotela oditi v tujino. Rebolj ji je sledil in jo slednjič s prigovar- janjem zopet pripeljal na svoj dom. Ali ni pretrelo teden dni, pa sta si bila zopet v laseh. Sedaj se je šele pričelo pravo preganja- nje Reboljke. Naznanil jo je na sodnijo, češ, da mu ni zvesta, kar je bila seveda samo njegova fan- tazija. Napadel jo je večkrat po- noči kar zavrtno in nazadnje si je omislil še samokres. Dne 29. m. p. ponoči jo je zopet napadel in sprožil proti njej samokres. Pro- jektil je pa k sreči ni zadel, ker je zletel proti vratom, kjer je spala tašča Nepomuca Pogla- jen. Rebolja so odvedli orožniki v zapor v Novo mesto.

Polharji na Kranjskem se vz- lie neugodnemu vremenu zadnjih tednov že pričeli s svojo že od ne- kdaj slovečo poljšo lovjo. Ta zna- meniti šport se goji posebno v ribniškem, novomeškem, kosta- njeviškem, črnomaljskem in met- liškem sodnem okraju. Polhar o- štane polhar do svoje smrti. Do- sedanji uspehi poljske lovi so še neznatni, ker je deževno vreme znatno oviralo, da bi bila buko- vica ali žir dobro dozorela. Tudi lesnikov je bilo obilo, samo po- časi zorijo, posebno na Gorjancih, na meji žužemberški. Polharji u- pajo, da bo letošnja lov posebno bogata, ker lani ni bilo polhov, tako da se jim bosta trud in za- bava tudi res izplačala. Polhe ce- nijo kot posebno slaščico, njih kožice pa dajejo lično kozuhovino.

Naglica ni dobra! Ali kako skrbje naše e. kr. oblasti za obrt- niki! Iz blejskega kota poročajo: Na Bledu je prosil ugleden obrt- nik pred davnim, davnim časom za neko koncesijo. Mož je že po- polnoma pozabil na to zadevo, misleč, da koncesije ni dobil. A čuj, svet božji! Čez tri leta dobi odloko, da se mu dovoljuje do- tična koncesija. V normalnih raz- merah bi se ta zadeva rešila v 3 tednih — ne pa v treh letih. Ali res ni nobene oblasti več na Kranjskem, ki bi vzela v roke mo- čno brezovo metlo in temeljito pometa tako skandalozno in red- nemu življenju avstrijskega dr- žavljana naravnost škodljivo uradovanje?

Hud gospodar je France Pov- šič, posestnik v Vodalah pri Mo- kronogu. Zaradi nekih škornjev je prišel Povšič dne 2. septembra t. l. navskriž s svojim še le 20 let starim hlapcem Alojzijem Mla- karjem. Gospodar je zahteval, da mora hlapec molčati, ta pa ni hotel molčati in je rekel, da se sme vsak potegniti za svojo pra- vico. Gospodarju je pri tej besed- dah čisto po nepotrebnem zavrela kri, da je skočil k hlapcu in mu priložil tako močno zausnico po desnem licu, da je začela hlapec teči kri iz desnega ušesa. Povrhu klofute ga je še brenil z nogo. — Hlapec je šel k zdravniku, ki je našel, da ima prebito ušesno mre- no. Pravijo, da se rana ne da po- praviti s šivanko in nitjo, ampak le z zaporom in denarjem. Po- sebno z denarjem bo treba nama- zati.

Štajersko. Samomor bančnega defraudan- ta Mlakerja. Blagajnik ljubenske filijalke štajerske eskomptne banke, ki je poneveril 90.000 K, se je v gostilni Köstenbauer v Kitzku ustrelil. Mlaker je od- nesel 50.000 K v denarju in 40.000 kron v vrednostnih papirjih. En del vrednostnih papirjev je po- slal svoji hčerki, ki služi pri Gradcu, naj spravi vrednostne papirje v denar. Hčerka se je od- peljala k materi, ki je izročila vrednostne papirje nazaj okrađe- ni banki. Na ta način se je o Mla- kerjevem begu prej izvedelo, ka- kor pa je Mlaker računal, in sko- ro gotovo se je Mlaker ustrelil, ker je uvidel, da mu ne bo mogo- čje pobegniti. Pri samomoru so našli samo 609 kron.

Velika zapuščina kuharice. V Gradcu je v Heinrichstrasse šte- v. 10 nedavno umrla bivša kuharica Ivana Gangl. Zapustila je oporo- ko, v kateri zapuščila svoje premo- ženje svojim sorodnikom na Sp. Štajerskem. Pryotno so išli v njenem stanovanju le nekaj vred- nostnih papirjev, te dni so pa pod starim perilom in cunjami dobili vrednostnih papirjev in hranil-

nih knjižic v rednosti 90.000 K. Dediči, ki so ubogi ljudje, se pač niso nadejali tolike zapuščine.

Vinska letina še letos ne bo ta- ko slaba, kot je čas dolgotrajne- ga izgledalo. Toplo vreme, ki nam ga obeta oktober, bo napravilo grozdu ono sladkobo, katero je nujno potrebno za dobro vino. Iz Halos se poroča, da so pametni vinogradniki slabo, gnilo grozdje že odbrali, ostalo pa se lepo raz- vija. Posebno lepo kaže žlahtni- na, traminec, silvanec in slične vrste. Plačeval pa se bo letoš- nji mošt, kljub temu, da ne bo bogve kako izboren, dokaj viso- ko. Vinotrčci, mešetarji ter go- stiličarji obljubujejo za mošt, ki ima po 14% sladkorja, 48 vinar-jev za liter.

Vlak ga je povozil. Iz Št. Ilja v Slovenskih goricah poročajo: Dne 30. septembra zvečer je po- vozil vlak, ki gre iz Maribora ob 6. uri 38 minut, pri postaji na- sproti Venigerholzove hiše pre- vzihtkarja Jan. Hauptmana iz Do- brenja št. 42. Bil je star 68 let. Kako je prišel pod vlak, se ne ve. Kakor nekateri pravijo, se ga je bil preveč navlekel. Pripeljal se je iz Spielfelda okoli 7. ure z vla- kom, ki se z onim iz Maribora križa blizu Pesnice.

Umrl je v Konjicah vlakovodja štajerskih dež. železnice J. Praun- seis.

Požar. Dne 27. septembra sta šla zakonska Vincenc in Marija Cesar iz Št. Brica pri Velenju k sodniji v Šoštanj na zaslisanje. Doma sta pustila tri otroke same. Med odsotnostjo staršev pride nek tuj mož in vpraša za starše. Ko zve, da so v Šoštanju starši, gre za gospodarsko poslopje. — Kmalu se je začelo kaditi in požar je upelnil gospodarsko poslopje in hlev. Sosedom se je posrečilo rešiti živino. Zgorelo je več go- spodarskih strojev in vsa krma. Škode je 15.000 K. Pokrita je de- loma z zavarovalnico.

Iz Celja. Tujak slavil je 5. ok- tobra posestnik in pek Vincenc Janič s svojo ženo Amalijo roje- no Uhlich, štiridesetletnico po- roke, obnemem pa tudi štirideset- letnico, kar vodita pekarijo in vinsko trgovino. Istočasno so sla- vili tudi: Neža Miklavc 55 let, kar služi pri Janičevi hiši, Marija Pouh 25 let, Jožefa Bratnik 25 let, Ana Turin 18 let, Andrej Klanjšek 19 in Vincenc Kolan 18 let. Tvrška Janič obstoji v Celju od l. 1849. Bila je svoj čas sloven- ska, v zadnjih letih je prešla v nasprotni tabor, vendar pa so Ja- ničevi mirni.

Primorsko. V Divači je umrl v nedeljo, dne 30. septembra Bernard Steblaj, vratar Južne železnice v pokoju in večletni blagajnik Rudolfove jame.

Umrl je v Cerknem na Gori- škem trgovec in posestnik Tomo Štrukelj.

Bivši portugalski kralj Manuel se je pripeljal dne 1. t. m. v Mi- ramar, kjer ostane nekaj dni kot gost nadvojvodinje Marije Jože- fe. Baje namerava bivši kralj Manuel zasnuti neko avstrijsko princezijo. Te dni je izdal mani- fest, v katerem izjavlja, da se ni nikdar odrekel portugalskemu prestolu in da se kot prvi vrne v domovino, kadar bodo prizadeva- nja njegovih pristašev imela — uspeh.

Štrahna posledica materne ne- previdnosti. V Trstu na cesti An- tonio Mencij je zaprla dne 31. m. m. 25letna Ivana Kadil svoje tri otroke v stanovanje in je nesla kosilo svojemu možu na Aque- dotto. Otroci so stari od 2½ do 6½ let, in sicer en deček in dve deklici. Ključ od stanovanja je izročila Kadilova svoji sosedji A- deli Drađejevi. Ko se je mati vr- nila in odprla stanovanje, je na- letela na strašen prizor. V sobi je bilo dima, da se ni nič videlo. Pri vratih pa so bili na kupu njeni otroci in sicer deklici že mrtvi in popolnoma sežgani, deček pa pod njima le malo živ. Ko je mati u- gledala ta prizor, je padla one- sveščena na tla. Sosedje so po- klicali gasilno društvo, ki je o- genj, ko je vsled novega zraka zopet oživel, pogasilo. Mrtvi de- klici so odpeljali v mrtvašnico, dečka in mater pa so spravili v bolnico. Otrok bo bržkone umrl, mati pa bo zblaznela. stimi meseci je pobegnil iz blazni- Zlodejstva blaznega. Pred se-

ce 49letni kmet Martin Babič iz Pirana. Šel je naravnost domov in je ostal ri svoji ženi, ki ima z njim šest otrok. Ko so ga izse- dili, je prosila žena sama, da naj ga pustijo doma, češ, da se sedaj popolnoma pametno vede. Ob- lasti so ga pustile na prostom in res je bil mož šest mesecev jako priden gospodar. Toda kakor se kaže, ozdravljenemu blažnemu se ne sme popolnoma zaupati. Pred par dnevi je hotel iti Babič po večerji v gostilno. Žena mu je pri- govarjala, naj ostane doma. Mož se je razjezil in v tem hipu se mu je vrnila blaznost. Potegnil je iz žepa samokres in ustrelil ženo v levo sence. Otroci so bili slučajno odsotni. Odtod je letel Babič k sosedu, kjer je vdril skozi okno v hišo in obstrelil gospodinj in njeno 14letno hčerko. Nato je blažnej pobegnil. Na bregu je ob- stretil kineta Jakoba Borélo, ker ga je nagovoril. V Kopru so blaž- neža prijeli in ga aretovali. Babičovo soprogo so odpeljali v brezupnem stanju v bolnico. Te- žko ranjeni sta tudi njena sosedja in hči, kmet Borélo pa je lahko ranjen.

Laški kaznenci beguni — av- strijski uradniki. Te dni so areti- rali v Trstu na zahtevo policijske prefekture v Rimu uradnika me- stne plinarne v Trstu, 33letnega Atilija Cavanno iz Bologne. Ta mož je že pet let pri mestni plin- arni v Trstu. V Italiji je bil ob- sojen radi hudodelstva tatvine ne eno leto, pet mesecev in 14 dni zapora. Posrečilo se mu je, da je pobegnil, prišel z laškim priporo- čilnim pismom v Trst in kot tak je dobil seveda takoj lepo in ma- stno službo pri tržaški plinarni. Cela zadeva je za tržaške Italija- ne silno značilna in jih je zelo po- parila.

Eksplodira dinamita. V Izoli je eksplodirala pregodaj dinamit- na mina, pri čemur je bil težko poškodovan 50letni delavec Ivan Parapat. V tovarni za izdelovanje streliva v Gradišču pa je eksplo- diral cel zaboj dinamita. V kleti k sreči ni bilo nobenega delavca, poškodovanih pa je bilo več de- lavk, ki so bile v sosedni sobi.

Nadaljevanje na 5. strani.

Barrows!

Ta novi rudarski okraj na Cuyuna Range je pričel zadnji čas sradno napredovati. Okraj Barrows ponuja lepo priliko za investiranje denarja, tako tudi za trgo- ska podjetja na vseh črtah. Pred kratkim zgradili so tu že banko in otvorili veliko trgovino z mešanim blagom. Sedaj se gradijo ravno ceste in tlaki.

V velikih novih podzemeljskih rudnikih bude za- poslenih v kratkem času več sto mož; ti rudniki se na- hajajo blizu "Barrows".

Dosedaj so odprli že tri velike rove pri rudniku M. A. Hanna Co. družbe, iz katerih se bo pričelo razvažati rudo še pred letošnjo zimsko dobo.

Cena lotov je še sedaj od \$200.00 do \$600.00; vsled velike razprodaje se bo pa ta cena v par mesecih podvo- jila in potrojila.

Loti na Hibbingu, v Chisholmu in na Virginiji, ka- tere se je pred nekaj leti prodajalo za slično ceno kot zgoraj označeno, so vredni danes že tisoče dolarjev.

ZA PODROBNOSTI IN POJASNILA OBRNITE — SE NA —

Iron Range Townsite Co.

417 Torrey Building, Duluth, Minn.,

ALI ZASTOPNIKA:

Otto J. Majerle,

415 Jackson St., Eveleth, Minn.

Nakupovanje lotov se dobro izplačuje.

ako se iste kupuje v središču jeklarske obrti pri STEEL PLANTU v DULUTHU, največjem tovarniškem mestu na severozapadu. Cena lotov je skoro vsak dan višja. Čemu nečete stopiti v vrsto previdnih investitorjev, ki delajo na ta način dobiček in hranijo s tem denar za stara leta. Tudi Vi lahko tem sledite s samo \$5.00 mesečnimi plačili na kupljene lote. — Vprašajte za natančnejša pojasnila našega zastopnika Mr. LOUIS VESSELA NA GILBERTU MINN., ali pa pišite nam za po- drobnosti.

F. W. Torwinen Co.

414 COLUMBIA BUILDING, DULUTH, MINN.

BUTTE - MINNESOTA MINING CO.

Rojaki! Butte-Minnesota Mining Co. Vam nudi

najlepšo bodočnost, če vložite nekaj denarja v njene delnice sedaj. Družba lastuje sedem rudarskih klemov (146 akrov) zemlje v bližini najbogatejših rudnikov na svetu, blizu me- sta Butte, Montana. Inkorporirana je po post- vah države Montana. Kapital znaša 750 tisoč delnic po \$1.00 vrednosti, katerih je sedaj na trg postavljenih samo 50.000 po 25c. — Zemljišče je čisto in družba nima niti centa dolga. V globini 40 čevljev so našli jako bogato rudo, ki že sedaj kaže nad \$44.00 vrednosti za vsako tona. Zemljišče ima jako pripravno lego, ker je blizu železnice in rudotopilnic, kakor tudi električne naprave, od ko- der se peceni dobi gonilno moč za stroje.

Na čelu družbe so odlični trgovci iz Butte in Minnesote, kateri ne bodo nikoli napačno predstavljali podjetja svojim odjemalcem, med katerimi živijo in s katerimi de- lajo svojo trgovino. Glavni urad družbe je na Ely, Minn., in vse družbine seje se vrše tu- kaj. Inkorporacija družbe je tako urejena, da popolnoma oprostijo delničarje vsake osebne odgovornosti. Delnice te družbe ne nakladajo nobenega asesmenta in nikakih doklad ne bo potreba plačati na nje. Vse poslovanje družbe je na razpolago delničarjem kadarkoli se hočejo prepričati.

Vsak, ki se kaj peča z delnicami, dobro ve, da se je že na milijone in milijone de- narja neredilo na ravno takih delnicah; toda kdor hoče kaj narediti, mora kupiti delnice dckler so še po nizki ceni.

Družba je v rokah popolnoma zanesljivih in poštenih mož; ti bodo skrbeli, da bode šel vsak cent v podjetje. Tujak je družba iz oseb, katere poznate in na katere se lahko zanesete. Uradniki imajo največje zaupanje v podjetje; vse kar manjka, je po- trebni denar za stroje in drugo napravo. Družba ne bi rada dala svojih pravic nobenim begatinom, ker navadno hočejo oni imeti vse in naposled tako delajo, da izpodrinejo rev- nejše začelnike. Zatorej se obračamo na naše prijatelje za pomoč. Vsak, ki more začasno žrtvovati nekaj dolarjev, bode gotovo v kratkem imel velike povratke, kajti podjetje kaže jako dobro.

G. Peterson, naš delničar in solastnik zemljišča, ki je že star in izkušen rudar, bo obiskal naše rojake po minnesotskih Rangih, dovolite mu, da Vam razloži vrednost in nar- črt podjetja. Veliko delnic so že naši rojaki nakupili od družb, za katere niti niso vedeli če imajo kaj zemljišča ali ne, niti ne kam je denar šel; naša družba ni taka in nikoli ne bo.

Mi Vam ne jamčimo in ne predstavljamo ničesar, v kar ne bi sami verovali. No- bena poštna družba Vam ne more za naprej garantirati stvari, o kateri ni prepričana; tako delajo samo oni, kateri gledajo, da dobijo denar za svoj lastni "komisen" in katere vidite samo tedaj, kadar je treba denar. Mi Vam pa jamčimo absolutno poštenost in po- vdarjamo še enkrat, da nam zagotavljajo izkušeni inženirji in rudarji, da niso že dolgo videli tako dobrega prospekta, kakor je naš. Rudo že imamo, in ker smo to dobili v bli- žini bogatih drugih rudnikov, imamo vse potrebnega, da imamo bogat zaklad, potrebujemo le denar za napravo in povečanje rudnika in nabavo potrebnih strojev.

Natančnejša pojasnila se dobe pri

JOHN E. PORTHAN in GEORGE L. BROZICH, ELY, MINN.

BUTTE - MINNESOTA MINING COMPANY, ELY, MINN.

"Narodni Vestnik"
National Herald.
Slovenian Weekly.
Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Company
a corporation.
Geo L. Brozich, President
Joseph Gerzin, Vice President
John Zupan, Secretary & Editor
Joseph Koshak, Treasurer
Joseph Mantel, Director
Place of Business: Duluth, Minnesota, 31 East Michigan Street.

Narodni Vestnik
Issued every Thursday; subscription yearly \$2.00
Rates on application.

The best advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

"NARODNI VESTNIK"
Izdaja
Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.
Izdaja vsak četnik zvečer na osmih straneh.

Narodna cena:
Za Ameriko in Kanado za celo leto \$2.00
Za pol leta \$1.00
Za Evropo za celo leto \$2.50

Opomba: Brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne prispevke in dopolne se naj pošiljajo na naslov:
"Narodni Vestnik", 31 E. Michigan Street
Duluth, Minn.

**Spominjajte se ob raznih prilikah
SLOVENSKEGA ZAVETISCA V AMERIKI.**

ZA NASE RUDARJE.

Rudniški nadzornik St. Louis okraja, države Minnesota, Mr. W. H. Harvey, predložil je te dni okrajnemu odboru svoje letno poročilo, zaključeno z dnem 30. junija 1912.

Ker dela ravno v tem okraju pretežna večina naših slovenskih rudarjev, se nam zdijo umestno, obelodaniti označeno poročilo v celotni obliki. Te številke bodo morda zanimale tudi ostale člene naročnike, ker se nananašajo na največji rudarski okraj države Minnesota, središča za pridobivanje železne in jeklene rude na celini sveta. V tem poročilu je označeno skupno število delavcev, število ogledeov, nesreč, dalje poslovanje rudnikov itd. in sicer:

Skupno je poslovalo v tem okraju od 30. junija 1911 do 30. junija 1912 96 rudnikov. Poveljavalo je vsem času 19 rudnikov.

Skupno število rudnikov v tem okraju znaša torej 115, k temu se pa ne prišteva za izravnanih rudnikov in se poslujočih na Vermilion Range.

Skupno število ogledeov državnega rudniškega nadzornika znaša 364.

Skupno število delavcev vposeljenih pod zemljo 7045. — Skupno število rudarjev pri odprtih rovih ali "open pit" 2573.

Skupno število delavcev, uslužbenih na površju 2374. Skupno število kopačev pri "open pit" 3200. Torej znaša skupaj 15,389 delavcev.

V označenem letu se je spravilo iz rovov na površje 10,024,147 ton rude.

Pridelek rude iz "open pit" rovov je znašal 10,125,752 ton. Skupni pridelek znaša torej 20,749,899 ton. Pri tem se je razkopalo in odstranilo 14, 689,224 kubičnih jardov zemlje.

Število resnih poškodb 59, število smrtnih poškodb 51.

V odlomkih pride torej na 1000 delavcev pod zemljo 2:69 smrtnih poškodb; na površju in pri odprtih rovih pa 3:83, ali povprečno računano vse rove 3:26 smrtnih poškodb pri 100 delavcih; primeroma s pridelkom rude računano se na 406,076 ton eno smrtno nesrečo.

Število resnih ali smrtnih ponesrečb se je od prejšnjega leta skrčilo za 16 odstotkov, ne smrtnih, a težko ranjenih poškodb pa za 35 odstotkov. To je pripisovati dejstvu, da so rudarske družbe zelo oprezne pri varnostnih naredbah, tako se je uvedlo zadnje leto v razne rudnike moderne rešilne aparate. Glavna stvar pri tem je pa, da postajajo delavci vedno bolj in bolj veščji pri delu in opreznji. V označenem letu se računano na 302 delavca en slučaj smrtnih poškodb; to število se je po zatrdilu nadzornika ugodno znižalo, kajti l. 1906 se je računalo že na 191 delavcev eno smrtno poškodbo.

Služaje ponesrečbe je pripisovati najboljši povožen od kare ali lokomotive, zasut od zemlje, kamenja ali plasti rude. Slučaje povoženih bi se lahko popolnoma omejilo, če bi spravljale družbe rudo v navpični smeri dvotirno železnico, ali če bi se omislilo dvotirno odvozno železnico.

Rudarski nadzornik priporoča, naj si nabavijo vse družbe druge vozove za spravljaje rude na površje s pomočjo zračnega priskisa.

Za kovanje rude s parnimi stroji se priporoča tudi preuredbo, naj bi se ne delalo večjih rovov v tem smislu, kakor samo tolike, da zamore nakladalni stroj lahko delovati v svojem obsegu.

Nadalje se poroča, da imajo skoro že vse večje družbe svoje izkušene rešilne oddelke za slučaj nesreče opremljene z varnimi čeladami napram ognju. Po nekaterih rovih nahaja se v podzemlju parna kurjava; v preoblačilnicah vlačijo povsem sanitarni predpisi; iste so električno razsvetljene, opremljene s kopaliskimi banjami in "tuši".

Dela se povsod po osem ur dnevno; povprečna plača rudarjev v tem okraju znaša pa \$2.60 dnevno; največ prislужijo lokomotivni strojniki, namreč \$4.25 na dan.

To so torej glavni podatki uradnega poročila; jeli so pa v nekaterih točkah tudi povsem resnični, o tem sodijo najlažje naši enogostevilni slovenski rudarji.

AMERIŠKE PODPORNE ORGANIZACIJE.

V vrsto napredka naše mogočne republike se mora gotovo prištevati tudi ameriške podporne organizacije, kajti tekoni zadnjega polstoletja dospelo so iste skoraj že na vrhove svojega ožja.

Istanovnik prvega ameriškega podpornega društva je bil Rev. Upchurch, ki je živel l. 1868 v Meadville, Pa. Upeštevajoč med ondostnimi tovarniškimi delavci ob raznih prilikah revščino, pomagkanje in bodo, je ustanovil l. 1868 malo delavsko podporno društvo, kojega namen je bil pomagati vdovam in sirotam, če so zgubile svojega očeta-redarja; pomagati so mu pa tudi, ako je trkal vsled bolezni revščina na vrata. To društvo so krtili za "Ancient Order of United Workmen".

Kako lepo in hitro se je razširila misel o podpornih organizacijah kasneje, nam kaže dejstvo, da štejemo danes že več tisoč sličnih organizacij s približno 17,000,000 članov. Razne ameriške podporne Jednote izplačujejo vsako leto približno 75 milijonov dolarjev posmrtnine in podpore, ali en in pol milijona tedensko. Lahko se računata torej, da je v Zedinjenih državah vsaka šesta oseba zavarovana pri tej ali oni podporni zvezi in med to vrsto se smemo s ponosom prištevati tudi mi Slovenci. Ako računamo, da nas je zavarovanih izmed skupnega števila 100,000 dobra tretjina, je to vseeno že lepo število; upoštevamo pa tudi lahko, da pripada nekaj rojakov k dveh ali tudi več podpornim Jednotam, ter celo k angleškim društvom, potem bi se lahko reklo, da stopamo dokaj vrlu tudi Slovenci pod skupno zastavo ameriškega bratoljubja.

Podporne organizacije se mora prištevati velepomembnemu faktorju v socialnem in ekonomičnem življenju, kajti iste blažijo delovanje človeške družbe vobče. O priliki državne razstave v Tennessee se je na nekem zborovanju izrazil državni zavarovalni komisar Reau E. Folk, da je vsaka podporna organizacija za družinskim domom, cerkvi in šolo najbolj pomenljiv zavod v blagor ljudskega napredka in izobrazbe.

Statistika nam kaže, da so razne ameriške podporne organizacije izplačale tekem zadnjih 45 let približno \$1,050,000,000 (eno milijardo in 50 milijonov dolarjev). Odkor so Zedinjene države uvedle za gotove osebe pokojnino, so plačale med tem časom podporne organizacije trikrat toliko svojim članom.

Da so se pa povspele te organizacije na tako častno mesto, se mora v prvi vrsti upoštevati njih glavni namen ali princip, to je bratoljubje. V nesreči in bedi ne pozna človeška družba nikake razlike; vsled tega najdemo pri večjih ameriških podpornih organizacijah prelepo slovo kadar zborujejo. V društveni dvorani se ne ozira na verska in politična prepričanja, tu so si vsi enaki, kajti vse vodi ena in ista sveta misel, pomagati svojemu bližnjemu sobratu v nesreči. Kakr ina sv. cerkev namen in nalogo skrbeti za dušni blagor svojih faranov, tako ima Jednota skrbeti v ljubezni in bratoljubju za telesni blagor svojih članov. To zapoved je učil tudi Kristus rekoč: Ljubi svojega bližnjega, kot semega sebe.

Kakor nam znano, prepovedujejo nekateri naše slovenske Jednote odločno sprejemati člane, ki pripadajo k ameriški podporni organizaciji "Odd Fellow". Ta podporna zveza se istinito ne peča nič z verskimi zadevami; ravna se samo po svojem glavnem načelu, ki se glasi: "Obiskovati bolnike, pomagati sobratom v nesreči, pokopavati mrtve in vzgojevati sirote." Ali niso to vsa dobra dela krščanskega usmiljenja, kotere nči naša vera? In ravno ta občeznana ameriška podporna organizacija je izplačala tekem svoje ga obstanka že \$115,111,920 podpore do leta 1910, šteje pa \$1,500,000 udov.

Namen vsake podporne organizacije je delovati po ravno istem geslu: z ljudstvom za ljudstvo, ali: s sobratom za sobrata.

Da pa zamorejo uspevati podporne organizacije na veliko lažji način, kakor mnogo številne zavarovalne družbe, je to pripisovati celokupnemu delovanju. Bogate zavarovalne družbe, delijo dobiček med svoje uradnike in delničarje, pri Jednotah je pa vsak član delničar iste, — opravičen do morebitnega dobička ker se prebitek prišteva v skupni Jednotni sklad, istega deleži so vsi člani.

Dan za dnevom se lahko prepričamo o vrednosti in dobroti te ali one podporne Jednote. Kako ginjlive so zahvale vdov po Jednotinih glasilih za prejete podpore v nesreči; tako tudi zahvale članov za izplačane odškod-

nine. Ko bi bila tem prizadetim dana prilika dopovedati se nekaterim brezbržnim rojakom koristi in sadove uplačanih društvenih prispevkov, — bi niti enega Slovence pri Jednotah ne pogrešali, ker bi bil gotovo vsakdo zavarovan.

DOBRODELNI ZAVODI.
Piše Viljem Brun Schmid.

Ozrino se na mogočne Nemce. Za vzdrževanje in razširjanje njih jezika da nemški socijalist in nemški imperijalist vse. V Ameriki vzdržujejo Nemci vse polno učilne, in rezultati so vidni povsod. In tu vam prilagam, g. urednik, izrezek iz nemškega dnevnika, katerega blagovolite ponatisniti, da bo ameriška še bolj pa starokrajška slovenska javnost zvedela, koliko žrtvujejo Nemci za pogin Slovencev, in kako se avstrijsko nemštvo in nemško carstvo Ciril-Methodove družbe boji, češ, da prodiramo z njeno pomočjo čez nemške pokrajine, dok si ne podamo s Čehi rok. Umestno bi bilo stvar prestaviti v slovenščino. (Op. ured. stvar priobčimo prih.), da bodo tudi nemščine nezmožni rojaki in rojakinje uvideli kolikove prispevke žrtvujejo Nemci za njih stvar, za njih obstoj, za njih prospeh in napredek. Stotisoči in milijoni pridejo u šulferajnske strinje iz rok nemških mogotcev.

Slovenski mogotei, prašam vas, koliko pa vi daste Ciril-Methodovi družbi? Prašam, kaj da se bodo našla vaša imena na nabiralnih polah za slovenski dobrodelni zavod za Ameriko?

Dosihmal je bila radodarnost istih, ki so dosegli blagostanje s pomočjo slovenskega delavca, bolj skromna kot radodarnost plačanca trpina. "Rojak k rojaku!" in "Svoji k svojim!" naj velja tu kot velja pri biznesu; le potem, možje slovenski, bomo kaj dosegli.

Vendar danes ni čas razmotrivati šolske vprašanje naše. Na dnevnem redu so danes med nami dobrodelni zavodi, in tega predloga morali bi se oprijeti vsi, ki slovensko čutimo; vsi, ki smo zaspali v zibel ob slovenski pesmi drage naše matere ali odgojiteljeve, kajti le z združenimi močmi nam bo mogoče doseči dobrodelni zavod, za potrebo kojega se je izreklo skoro vse naše časnkarstvo, in večina glavnih odborikov naših podpornih organizacij. In tak sklep je merodajen in vpoštevavanja vreden, in ljudstvo ga mora podpirati, ker slednjič pripoznavati mora vsakdo, da je namen predlagateljev in pospešiteljev misli, da je namen promotorjev blag in človekoljuben, in nikakor ne sebičen in častihlepen. Nekdo mora voditi krmilo misli; zate pa še ni zaslužil kritike. Časnkarji in odborniki naših podpornih organizacij so smatrali našim ljudskim vodjem, in če je večina njih za vstanovitev dobrodelnega zavoda, j. moramo podpirati vsi, ker razcepilni dosigli ne bomo nikdar nič.

In, kakor se čuje, je večina časnkarjev in večina odborikov naših Jednot za vstanovo dobrodelnega zavoda. To vprašanje je torej skoro rešeno; treba mu je dati le še formalne potrdilo pri zasedanjih.

Rešiti je pa mnogo drugih važnih točk, če hočemo videti eventualno uresničenje dobrodelnega zavoda. Ne čutim se poklicanega, niti zmožnega dovoljno rešiti najbolj pereča vprašaja glede dobrodelnega zavoda; vendar, ker imam proste roke, in sem do danes popolnoma neodvisen od naših časnikov, on naših Jednot, od slovenskega kruha sploh, štejem si v dolžnost, kot zaveden Slovencev, razpravljati o potih, po kojih bi se, po mojem mnenju, najboljšje prišlo do slovenskega dobrodelnega zavoda.

Določiti je treba sledeče:

1. Kdo naj oskrbuje vstanovo in vzdrževanje zavoda?
2. Kakim potom doseči potrebni denar za vstanovo in vzdrževanje?
3. Kakošen zavod naj se vstanovo in kakošno liee naj ima?
4. Kdo in pod kakšnimi pogoji naj se vanj sprejema?
5. Kdo in pod kakšnimi pogoji naj se vanj sprejema?
6. S čim naj se zavod peča, če mogoče, da se vzdržni stroški zmanjšajo?

Gled prve točke "Kedo naj oskrbuje vstanovo in vzdrževanje zavoda?" mislim, da je najumestnejše poveriti to stvar posebno izvoljenemu odboru. In ta odbor se ne more drugače voliti in doseči kot potom naših Jednot in Zvez. V to svrhu naj bi n. pr. predsednik N. N. Jednote predlagal pismeno vsem istim našim podpornim organizacijam, ki štejejo nad 2500 članov, naj blagovolijo postaviti na vspered prinodnega rednega ali izvanrednega zbora poslancev ali konvencije delegatov, kakor mi v Ameriki pravimo, vprašanje dobrodelnega zavoda.

Pri sejah teh zborov naj se to vprašanje odobri, sprejme, ali pa naj se zavže, kakor že glasuje večina delegatov. Tako bomo prišli na čisto kdo je za zavod in kdo ne. Če se odobri, sklene naj zbor poslancev, da so glavni odborniki dotične organizacije ob enem tudi brezplačni odborniki dobrodelnega zavoda, kateri imajo pravico in dolžnost voliti "Gospodarski odbor" dobrodelnega zavoda — predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika in dva preglednika ali revizorja — jim določiti primerno plačo in sodelovati pri sestavi oziroma odobrenju pravil tikažojih se zavoda. (Dalje sledi.)

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
31 EAST MICHIGAN ST.
DULUTH, MINN.

IZDAJA SLOVENSKI TEDNIK
"NARODNI VESTNIK"

NAROČNINA ZA AMERIKO:
ZA CELO LETO - \$2.00
ZA POL LETA - 1.00

ZA EVROPO IN CANADO:
ZA CELO LETO - \$2.50
ZA POL LETA - 1.25

NAJVEČJI SLOVENSKI TEDNIK
: : NA SEVEROZAPADU. : :

SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA
"NARODNI VESTNIK"
31 EAST MICHIGAN ST.
DULUTH, MINN.

TISKARNA
"NARODNI VESTNIK"

IZVRŠUJE VSA V TISKARSKO STROKO SPADAJOČA DELA. DRUŠTVENA PRAVILA, VABI-LA, TRGOVSKE POSETNICE, PISMEN PAPIR, ZALEPKE IIA.

ZMERNE CENE, DELO OKUSNO. : : : TOČNA POSTREŽBA. : :

EDINA SLOVENSKA STROKOVNO MODERNO UREJENA TISKARNA

Eveleth Photograph Studio
417 JONES ST., EVELETH
Lastnik A. CARLSON.

Izdeluje lepe slike za vse prilike; v zalogi ima tudi krasne okvirje. Z vsakim naročilom poročnih slik dam brezplačno sliko v velikosti 16 x 20 palcev.

Navadne ali manjše slike tudi po večujem v vsaki velikosti.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

John Povs
javni notar
HIBBING — MINN.

IZDELUJE VSA NOTARSKA DELA. POIŠČITE MI
311—3rd Ave.

Arnold & Pickering
ODVETNIKI
VIRGINIA — MINN.
Phone 322.

Se priporočajo Slovincem za vsa advokatska in zagovorniška dela.

Čenjenim rojakom v Clevelandu, O., uljudno naznanjamo, da smo poverili zastopstvo za naš list za mesto Cleveland in okolico Mr. Dragotinu Bauzonu, 6120 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Dotičnik bo v kratkem obiskal razne slovenske naselbine goriznačne države, vsled česar ga vsem prav toplo priporočamo.

Upravništvo "Nar. Vestnika."

John Povs
javni notar
HIBBING — MINN.

IZDELUJE VSA NOTARSKA DELA. POIŠČITE MI
311—3rd Ave.

Slovinci iz Ranga modro Duluthu, prenočite v
La Salle hotel
12—14 LAKE AVE.,
blizu mostu na levo od
cesti.
Snažne sobe, cene zmerne
od 50c do \$1.50 na dan.

NAROČITE SE NA "NARODNI VESTNIK"

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.
Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja **DENARJE** v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Prodaja **PAROBRODNE LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

GEORGE L. BROZICH
TELEFON 120 | ELY, MINNESOTA |

PRVA SLOVENSKA ZAVAROVALNA AGENCIJA V MINNESOTA

Vam preskrbi popolnoma zanesljivo zavarovalnino proti požaru in na življenje pri najboljših ameriških in evropskih družbah : : :

POŠILJA DENAR v staro domovino hitro, točno in zanesljivo, kar omogočuje zveza z najboljšimi bankami.

PRODAJA VOZNE LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po najnižjih cenah.

IZDELUJE VSA NOTARSKA DELA za staro domovino in Ameriko, izvršuje vojaške prošnje, posreduje pri so dnjenju.

PRODAJA ZEMLJIŠKA Rojaki naj bodó pri nakupu zemljišča zni ter naj se za cene in podrobnosti nejo pismeno ali ustmeno nam.

Zakaj bi podpirali tuje trgovce, ko Vas domačin postreže boljše, cenejše in z istim blagom.

Poljedelstvo in gospodinjstvo.

UPORABA MLEKA NA FARMAH.

Spisal Viljem Brunshmid.

Stiskalnice biti sme enostavna, doma narejena, samo, da polagoma stiska, in, da iztisne, izpreša siračko popolnoma iz sira. Farmerji stiskajo sir mnogokrat takole: Kake tri čevlje od stene postavi se močan zaboj (box) ali pa kakošna klada, ali sploh nekaj, kamor se postavi "mudl", in na pokrov "mudla" postavi se majhna kladica, "kostrun", kakor pravimo mi Dolenjci. V steno zaboj se vodoravno lata, ali sploh les, kamor se vpre stene preše, ki zamore biti navaden raven drog, v debelosti voznega ojesa, in kakih 12 čevljev dolg. Stene, z enim koncem vprto ob lato v steni, se vpre na "kostruna", ki je, kakor vemo, prilično tri čevlje od stene stran; in prilično v sredi ostale dolgosti stena, torej kake 4 ali 5 čevljev od "kostruna", obesi se kak utež ali "gviht", najboljše "pail", napolnjen do polovice s kamni, da pritiska na "kostruna" in iztisne polagoma siračko iz sira. Za polagano iztisnjenje premakne se včasih "pail" s kamni proti vnanjem koncu stena, ali se pa dodene v "pail" kamna. Po preteku 3 ali 4 ur vzame se sir iz stiskalnice in se osnaži, obgladi.

V svrhu osnaženja ali dresiranja položi se sir v toplo, ne vročo vodo, za par trenutkov, ne čez eno minuto; in potem se osnaži, obri se in odrgne s snažno platneno ali bombažno cunjjo, da bo gladko površje. Sedaj se vzame snažna platnena cunjja, ne debela, in hleb se ovije ž njo okoli strani, tako, da pride cunjja malo, kake tri palce navzkriž, in na dnu in na vrhu hleba se povdviže. Ovoj pripravi se mora se mora hlebu gladko povsod, in na podvoj, na dnu in na vrhu hleba; položil okroglo platneno cunjjo, tako, da bo ves hleb ovit lepo gladko brez robcev in gub. Položi ovit hleb v "mudl", in "mudl" zopet v prešo; napolni "pail" popolnoma s kamni, pomakni ga na konec stena, in posežež popolen pritisk, in pusti sir v preši 20 do 24 ur.

Vzemi sedaj sir iz preše in iz "mudla", in ga soli. Soli se suho li makro s solamuro — slano vodo. Suho se soli sir v vrdgnem hlebju soli v hleb po dvakrat na dan skozi 4 ali 5 dni. Makro soljenje je boljše. Raztopi sol v vodi, in napravi jako močno, slano, solamuro. Položi hleb v njo, in porosi vrh sira, ki gleda z vođe, blavajoč, s soljo. Pusti sir v solamuri 2 do 3 dni, in obrni ga vsah 12 ur.

Deni potem sir na polico v klet, da se stara, da zori. Obracaj ga nevedno skozi dva tedna, in v obracanju ga vsikdar malo obgladi, obdrgni z dlanom roke. V do 5 mesecih bo zrel, bo za ro — za dom ali za prodaj. Po preteku prvih dveh tednov obracaj in odrgni hleb le po dvakrat v teden, in obrni ga pri obracanju s snažno platneno cunjjo, se zvlazi s toplo vodo. Če po nane skorja grampava, odrgni jo tako s krtačo in toplo vodo, in jo gladi.

Klet za zorenje sira naj bo močilo vlažna, "fajhtna"; nje toplota naj bo od 50 do 75 stopinj ahrenheit. Sir bo tem preje, del manj je soljen; in čim bolj bila sira mlečna gošča kuhata tem počasneje bo zori, in tem je se bo držal. (Dalje sledi.)

IZ STARE DOMOVINE.

(Nadaljevanje.)

Koroško.

Deželne finance. Koroški deželni zbor je sklenil zvišati deželne doklade za 15 odstotkov. Koliko je dežela tekoma let več izdala, o tem je govoril dr. Steinwender v "Tagespost" in izračunal: 1890 so zidali 2.104 milijonov, 1913. leta pa 7.557 milijonov. Najbolj so narastle potrebščine za deželno šolstvo, ki so se zvišale: leta 1890 0.824 milijonov, leta 1913. pa 3.108 milijonov. In kaj imamo Slovenci od teh ogromnih vsot, ki so se izdale za šolstvo. Deželni šolski svet širajka in noče izvesti navedbe, noče vpeljati slovenskega učnega jezika na šolah v Vogrečah, v St. Danijelu in na Strojni, akoravno so najvišje inštanice opetovano razsodile, da je utrkivzem na šolah nepostaven in da se ima pouk v šoli vršiti samo v enem jeziku.

Požar v Zgornjem Dravogradu. Dne 30. sept. zvečer je izbruhnil okoli 10. ure ogenj pri posestniku Šušterju v Zgornjem Dravogradu. Ogenj se je silno hitro razširil in je ogrožal sosesčino. Vžgal je že cerkev in tudi župnišče. Okoli polnoči se je posrečilo, da so ogenj omejili. Pogoreli sta dve hiši. Škoda je velika in le deloma krita z zavarovalnico. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

Zgodnji sneg. Pri Sv. Krvni na Zgornjem Koroškem je zapadel skoro pol metra visok sneg. Kmetje imajo tam še precej poljskih pridelkov zunaj in trpe veliko škodo.

Avtomobilske nesreče. Na Zg. Koroškem so se vršile v zadnjem času številne avtomobilske nesreče. Ker je cesta lepa in ima veliko ovinkov, vozijo avtomobilisti s silno hitrostjo. Koliko povozijo avtomobilisti psov, kuretnine in drugih živali, to se niti ne zve. Prekuzili pa so tudi že veliko voz in povzročili precejšnjo škodo. Tudi več ljudi je bilo že poškodovanih, posebno otrok. Avtomobilisti se navadno ne brigajo za ponesrečence, marveč se odpeljejo z največjo hitrostjo naprej. Prebivalstvo je postalo silno gorčeno in zahteva, da vlože županstva na deželno vlado tozadnevne pritožbe.

Izpred lurske kapelice v Gospe Sveti. V Gospe Sveti se je poročil stotnik 37. pešpolka Kraješevič. Nevesta je po poroki izrazila željo, da bi rada položila svoj poročni šopek pred lursko Marijo. Kočijaž Ivan Rajner je vzel šopek in hotel prelezti železno ograjo kapelice. Ko je dospel na vrh ograje, se mu je spodrsnilo in nabodel se je na ostrine ograje. Bolj ko je poskušal se rešiti, bolj so se mu vdrale železne ostrine v meso, in gotovo bi bil izkruval na ograji, da mu niso prišli na pomoč njegovi tovariši, ki so ga po napornem delu dvignili z ograje in ga odpeljali v celovško bolnico.

Novice iz Hrvaške.

Govori se v nekkih krogih v Zagrebu o sledečem načrtu: Ker se Cuvaju na noben način ne bo posrečilo pri volitvah dobiti vladne večine, akoprav bi se v tem slučaju na Hrvaškem še vedno našlo nekaj izdajalskih duš — pravijo, da zlasti med Srbi — kanijo Mažari urediti, da bi se mesto volitev v sabor razpisale na Hrvaškem direktne volitve v zajedniški državni zbor v Budimpešti, kamor pošiljajo Hrvati 40 zastopnikov. Ta korak bi seveda pomenil tak udarec hrvatski avtonomiji, da se ipak ne verjame, da bi se Mažari tega upali izpeljati.

Belokranjsko-liška železnica. Proga Bubnjaci-Karlovec, 29 km, ki tvori nadaljevanje belokranjske železnice, se je začela graditi. Podjetniška tvrdka Gferer & Co. in subpodjetniki so sami ljudje iz Budimpešte; samo raja — akordanti in delavci — so Hrvatje in Lahi. Toda tudi med njimi imajo tu tujci, t. j. Italijani, vsa boljša dela. Dela se že skoro na celi progi od Bubnjacev do Ozlja. Tudi predor v Ozlju, ki bo dolg 480 m, so že začeli graditi. Proga skozi ozaljski rov bo precej težavno delo; od Kolpe dalje, preko katere bo vodil železnico železen most, gre pa proga po ravnem polju do Karlova. Govori se, da zgrade

od Karlova do Ogulina še en tir, tako da bi bil centrum liške železnice Karlovec, ne pa Ogulin. Seveda bo tudi naša Belokranjska gravitirala bolj v Karlovec, kot pa v Ljubljano.

Za les iz državnih gozdov v Slavoniji so na dražbi v Vinkovcih 24. septembra izkupil 1.711.498 kron, to je 607.252 K več nego je bilo cenjeno. Les je povečini hrastovina.

Novo tovarno portland-cementa v Splitu namerava zgraditi nek francoski konsorcij; razpogal gode s 3.250.000 K temeljne glavnice in bo delal večinoma za izvoz.

Gospodinjске težaje je uvedla hrvaška vlada. Ti težaji so za Hrvaško, kjer žene na selih ne znajo kuhati in so modernega gospodarstva nevedne, silno potrebne. Vlada je odredila, da se ti težaji otvori v vsakem večjem kraju, občine pa so dolžne poskrbeti za živec in prostore. "Katoliška tiskarna" — pred konkurzom. "Katoliška tiskarna" v Zagrebu, kateri izdaja klerikalno-pravaško glasilo "Hrvatska", se nahaja v silnih finančnih nepravilnostih, odkar ne dobi več podpore od andškofa Posaloviča. To podporo je ustavil salanski nadškof koadjutor dr. Bauer, ker so klerikalci agitirali proti njegovemu imenovanju. Priselji v finančno zagato, se je "Katoliška tiskarna" obrnila na dr. Bauerja s prošajo, da jo reši. — Nadškof koadjutor je bil k temu pripravljen, toda samo pod enim pogojem, da se v tiskarni ne bo tiskali politični listi. Lastniki lista se ta pogoj odklonili in zato je razglasil konkurz. V konkurznem postopanju bo tiskarno kupil dr. Bauer ter jo pretvoril v škofijsko tiskarno brez kakršnihkoli političnih tendenc.

V "Crown-Kingu" našli so velik kos zlate rude.

(Po "Prescott Journal-Miner" z dne 10. oktobra 1912.)

Mascot rova blizu Crown-Kinga, ki je last Lake Superior & Nevada Mining Co., našli so večeraj večji kos naravnega zlata, vrednega približno \$1000. Izkopani kos so deponirali v "Prescott Narodno Banko". To je že peti slučaj v zadnjih petih tednih. Ta rov se prištevava sedaj v vrsto uspešnih zlatih rudnikov; ravnatelj istega je C. M. Christenson. Sedaj kopljejo rov še bolj globoko, pri čemur se kažejo tako lepi uspehi kot še nikdar poprej, odkar postuje rudnik.

Družba "The Lake Superior & Nevada Development Co." je lastnica Mascot rova, označenega tu zgoraj.

Tedni zgradilo se je poleg nove veliko topilnice s stroški nad \$200.000. Družba namerava pridobivati zlato rudo še bolj globoko, ker je splošno znano, da se nahajajo v onih okrajih stalne zlate žile globoko v podzemlju, vled tega se tudi splošno sodi, da bo globokeje ruda še bolj izdatna. V čistilnici se dela noč in dan; splošno se dela naglo pri razširjevanju rova.

"The Lake Superior & Nevada Development Co. se je pred nedavnimi reorganizirala; zanprej bode poslovala pod imenom "The Lake Superior & Western Mining Co." Delnice stare družbe se mora zamenjati za delnice nove družbe; pri tem je še pristojbine pri vsaki delnici. Ta naredba se je zdela družbi umestna, ker je imela družba z zgradbo velike čistilnice in topilnice veliko stroškov; da se bo pa zamoglo iste pokriti, je bilo potrebno storiti korake kakor gori označeno.

Iz šole.

Župnik je ustavil sredi ceste tri solarje, ki so se pretepali med seboj. Posebno so padale klofute po starejšem tovarišu.

"Čemu pretepaš svojega sošolca?" jih vpraša.

"Zato, ker je naredil slabo šolsko nalogo."

"In kaj to vama mar? To je stvar učitelja in ne vaju!"

"Mar je tudi nama, ker sva ono slabo računsko nalogo prepisala."

Lepa Rozika.

(Vizija. — Spisal A. E.)

(Dalje.)

VII.

vendar na nizko vrgel ženo? Je bilo ti med njima kaj? Razmerje morda nepošteno? Ne, tega ne, o Bog ne daj, cna preveč moža ljubila, preveč je žena čista bila, v očeh zvestobe bil sijaj, ljubavi v srcu tihe slaj... A on?... V postavi suhi, sloki, človeku vedno je budil sovraštvo, meni se stundil je on mlečnik beloroki. Narava zlobna bila v njem, v obnašanju njegovem vsem.

VIII.

Dopadala njega pohoti je čista, lepa žena ta in vedel je: lahko premoti se ženska lahkomišljena. Povsod na njo je ostro pazil, za njo je vedno skrivno lazil. A da bi lažje to izvedel, poslužil bistro se nakan, da mož je Rozin pokopan, z novico to vso vas prepredel. In vsi verjeli so, nikdo ni dvomil več nad to vestjo.

IX.

Za mrtvega so ga imeli, in zopet je življenje šlo po svoji poti neveseli, več spomnil se ga ni nikdo. In Rozi tudi je verjela, da ga tujina ji je vzela... In Fride, ah tovarnar zvit, jo hodil v mraku tolažit, in motil jo je, da prevaral naposled revno je ženo, govoril je tako sladko, le njo, za druge nič ni maral. Pri Bogu se je bil zaklel, da jo za ženo bode vzel.

X.

V razmerju takem sta živila, že celi mesec, pozabljen že bil je mož, ona vesela brezskrbno pela: "Ej, zelen cvete mi rožmarin in roža se z nageljčkom ljubee boža, a jaz, kot mlada deklica pa vroče ljubim fantiča, ki slednji večer hodi k meni, če polje tiho rasovat... Oj, pridil, pridil že enkrat vroče, strastno zaželjeni, in me odvedil kot ženo, kot rekel si, na dom s sebo."

XI.

Ah, in ljudje, da sem nezvesta, po vasi menda govore, da komaj mrtev mož, nevesta izbiram drugega si že. Kaj meni kvante, saj ni njega, da drugega si zbiram, zlega jaz menda s tem nič ne storim, saj zalovala bom za njim, saj njega ljubim še, ljubila sem, dragi, vedno te zvesto, skrbeli vendar mora kdo za mene revo. Naklonila usoda mi je srečo to, a njega ljubim še srčno...

Političen oglas, doposlani po sodniku Moylanu v Eveleth, Minn., v zadevi kandidature Luke F. Burns-a, poslanecem demokratske stranke za 49. volilni okraj. Stroški oglasa \$9.00.

GLASUJTE ZA

Luke F. Burns-a, demokratskega kandidata poslanecem 49. distrikta.

Mr. Burns opravlja praktično službo odvetnika na Virginiji, Minn. Ako bode izvoljen, deloval bode vedno v korist ljudstva.

Za to mesto ima vse potrebne zmoglosti; dalje bode tudi nevstrašeno in z vso vmenno skušal boriti se za pravice delavca. Nar. Vestnik, 10-7, 10-31 '12.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA SIROTIŠČA V AMERIKI.

Severova Zdravila se vporabljajo že skoraj pol stoletja z velikim uspehom.

Ne odlašajte!

Ko imate obistne ali jetrne neprilike, katere lahko spoznate po sledečih znakih:

bolečinah v ledjih in skiepih usedlini v vodi, oteklih nogah ali členkih, neprijetnem okusu v ustih, oteklosti pod očmi, vodnih neprilikah, temno barvani vodi,

ne odlašajte — ne zanemarjajte jih, pričnite zdravljenje takoj s

Severovim Zdravilom za obisti in jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy.)

Najboljši učinki slede njegovi rabi. Primer-no je za stare in mlade ljudi obeh spolov.

Cena 50c, večja steklenica \$1.00.

Da odpravite prebavne neprilike, da okrepite ledene mišice in da si pridobite redno delovanje črev, rabite

Severov Življenski Balzam

(Severa's Balsam of Life.)

Cena 75 centov.

Ker je zdravljenje celega ustroja odvisno od zdravih črev in jeter, bi morali ljudje, ki imajo zabasana in bolna čreva, uživati

Severove kroglice za jetra

(Severa's Liver Pills.)

Cena 25 centov.

Kadar potrebujete zdravila, naj bodo Severova. Prodajajo jih lekarnarji povsod. Zavrnite nadomestitve. Pisment, zdravniški nasvet dobite takoj, ako pišete na

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Slogar Bratje, Ely, Minn. trgovci z mešanim blagom.

Obiščite nas in ogledite si naš

5 & 10 cents counter,

kjer dobite vsakovrstne potrebščine po najnižji ceni.

Svoji k svojim!

Se priporoča cenjenim društvom za obilno naročilo vsakovrstnih društvenih potrebščin: zastave, bandera, regalije, prekoramnice, klobuke, kape, trob ojnice itd. Cene nizke, blago posteno. Moj poštni naslov: L. BOX 328.

POZOR! Jaz prodajam POZOR!

IMPORTIRAN KRANJSKI BRINJEVEC, SLIVOVEC, TROPINOVEC IN VSAKE VRSTE LIKERJE NA DEBELO.

Poskusite enkrat A. Horwatov GRENČEC, ki ima najboljšo zdravilno in krepično moč ter v tem prekaša sedaj vse druge te vrste pijače. Prodajam tudi cenejše in boljše, ker ne plačujem ne managerju, ne agentu, ne klerkom, ker to stane veliko denarja.

A. HORWAT, JOLIET, ILL.

Dopisi

Cleveland, Ohio

Čenjeni gospod urednik!

Nimam bogve kaj važnosti sporočati, ker, ako se ozremo po širni Ameriki, je skoro povsod enolično življenje. Z delom gre še precej dobro po vseh tovarnah tako, da brez zasnika ni potreba sedaj postopati pridnemu delavcu; navzile temu se pa ne more kaj prihraniti in sploh težko se preživlja, kdor ima še obilno družino pri tej dragini, ker življenjske potrebe se vedno dražje.

V društvenem oziru smo pa tukaj dobro preskrbljeni. Kakor vobče znano, je v Clevelandu mnogo društev, ki kažejo lep napredek. V enoletnem obdobju ženskega društva "Clevelandke Slovenke", S. D. P. Z., se je številno članje in članov zelo pomnožilo, pa pri vsem tem bi se lahko še enkrat toliko, ako bi vsaka razdaljna vpoštevala, kaj ji zmore društvo koristiti v slučaju boleznj. Za \$125 asessanta na mesec se dobi \$7.00 bolniške podpore skozi leto dni in \$500 posmrtnine; v slučaju poroda \$12.00. Zato opozarjam članice, agitiraj je za to društvo, da nas bode do prihodnje konvencije še večje številno, da bomo poslane lahko tudi me vsaj dve delegatkinje.

Dalje tudi opozorim članice, da se bolj redno udeležujejo mesečnih sej. K zaključku pozdravljam vse članice in člane S. D. P. Z. Francos Penko, tajnica.

Potovanje po državi Utah.

Omenil sem že, da je največje slovenska naselbina v tej državi mesto Winter Quarters (Zimsko bivališče). Naši rojaki imajo več podpornih društev, spadajočih k raznim Jednotam ali Zvezam; sedaj pa snujajo še novo Slovensko dramatično, pevsko in tamburško društvo. Med Slovenci vlada namir in sloga, ker se držijo predvsem tega načela: V slogi je moč! To se vidi pri raznih veseljih, ali pa kadaj spremijo svojega sobrata k zadnjemu počitku pod eno skupno zastavo. Mogoče ne bo najvi v drugem mestu tega slučaja, da bi imeli naši rojaki združeno zastavo z napisi vseh društev istega mesta. In to je najvi v Winter Quarters, Utah. Skupna društvena zastava, ki je krasno delo, dela ponos vsakemu podrejenemu društvu, istotako je pa tudi ponos za vse skupaj. Ta zastava je sad bratske sloge, poleg tega se prihrani tudi stroške za nabavo drugih zastav v eni in isti naselbini. Pogreba pokojnega člana udeležijo se vsa društva brez izjeme s svojo zastavo.

V Winterquartersu je mnogo bistrih studencev za okusno vodo; vsled tega ni potreba nikomur trpeti po letu žeje. Winter Quarters je zvezan z okolico, zeleno sotesko, podobno v poletnem času velikem cvetličnjaku; kajti tu je najti poleg lepo duhtečega gorskega pelina tudi vsakojake cvetlice, katere bi najlepše krasile kak meščanski vrt. Med naselbino ali mestom Winter Quarters teče tudi mal potok. Nedavno imela je tu verska sekta Mormonev javno krščenje svojih faranov. V to svrhu pripravili so v potoku primeren jez, v katerem so stali kandidati krsta; krstil jih je pa mormonski škof.

Tukaj je mormonski škof tudi ravnatelj premogovnikov. Krst se vrši po svetopisemskem obredu, ker se posmerna sv. Janeza, ki je krščeval v reki Jordan. Pred obredom molči škof razne molitve nad krščencem, naravno že odraslim; njegove priče oziroma botri pa stojijo enako vred skupno z njim v odi ter ga v imenu Trojedinega Boga hipno položijo v vodo, počitje razne svetopisemske psalme. Pri tem obredu se zbere na obalah potočka na tisoče občinstva; javno krščevanje je namreč v mormonski veri najbolj pomenljiv priznani.

Par milj oddaljeno od Winter Quarters se razprostirajo v mali soteski še dve druge slovenske naselbine, namreč Utah Mine, s približno 20 Slovencev, in Clear Creek s približno 30 Slovencev.

Obe ti naselbini imata zares prekrasno gorsko lego; poletje je tu dokaj prijazno, a trda je tudi zima. Vtasih zamete tu toliko snega, da se dotika isti nizkih streh pri hišah; zima pa traja od oktobra do maja. Nič ni zameriti človeku, če tudi večkrat poleti tar-na, da ga zebe, kajti noči so tu v poletju tudi hladne.

Tukajšnja okolica vsled mrzlega obnebjaja torej ni prikladna za poljedelstvo; raste le seno in kak kuhinjska zelenjad po vrto-vih. Država Utah je pa zelo bogata na podzemeljskih zakladih kakor: premogu, bakru in svinca.

Tako se nahaja tudi okoli slovenske naselbine Helper več premogovnikov; Helper se razprostira kakih 40 milj oddaljeno od Winter Quarters.

Dela se tukaj še vedno in tudi zaslužek ni preslab, kakor sem žul. Ker se pa časi kaj radi spreminjajo, ni svetovati semkaj drugim hoditi za delom. V tej zadevi se je najbolje obrniti do katkega ožjega znanca ali družtvenega sobrata, kajti poročila glede dela po časnikih niso verodostojna. M. Pogorelec.

POINI SPOMINI.

Piše M. Pogorelec.

(Dalje.)

Liverpool.

V Liverpoolu preživel sem več dni. Najprvo sem si ogledal krasno takozvano "St. George Hall" stavbo, ki je podobna cerkvi in obdana s spomeniki ter kipi za anglikansko cerkev zaslužnih mož. Posebno krasna je oljnata slika sv. Jurja, predstavljajoča zaščitnika Angleške, kako naha-da s sulico peklenskega zmaja.

V tem zgodovinskem poslopju se nahajajo po zahtilu večakov največje orgle na svetu; ob raznih prilikah donajajo semkaj poznati mojstri orglarske stroke. Glas teh orgel je zares nekaj lepega, veličastnega, liki fantastičnim odmevom angeljskega peja. Podobne orgle videl sem na svojem obisku tudi v Salt Lake City, Utah, v mormonskem tempelju, takozvanem tabernakelnu.

St. George Hall v Liverpoolu služi občinstvu tudi kot cerkev. Okoli tega poslopja se razprostira krasen park z mnogoštevilnimi spomeniki; najlepši je gotovo spomenik angleške kraljice Viktorije, ki sedi na konju, okoli nje so pa štirje veliki bronasti lvi, simbol Anglije. Lep je tudi spomenik princa Consorta, korporacijskega ustanovnika mesta Liverpool z l. 1866.

Ogledal sem si tudi historični muzej z mnogoštevilnimi zgodovinskimi zbirkami.

V tem muzeju se nudijo obiskovalcu tudi znamenita izvirna dela slovečega slikarja Rafaela, kakor n. pr. velika slika celoga Rima; več slik iz človeškega življenja; krasno je tudi delo ali slika Samsona, kako mu neka za-peljiva ženska striže lase; s tem se dokazuje, da kar nobena moč ne zmore, to ženska s svojo ljubavno zvijačo lahko stori.

Občudovanja je vredna historična slika zavrženega človeškega rodu, kako podi stvarnik prva dva človeka po grehu iz raja, dalje slika Nikodema pred krizem na gori Kalvariji itd.

Pri vzhodu v galeriji se kupi lahko za par centov seznam vseh razstavljenih del; ondi je tudi knjižnica za občinstvo brez razlike, z mnogobrojnimi časopisi iz vseh delov sveta.

Dalje so lepo v vrsti razpostavljeni človeški okostnjaki, okostnjaki opic in živali, da človek lahko opazuje nemogočo trditve nekaterih učenjakov, da shaja človek iz opice.

Zanimiva je tudi tukaj shranjena neka drevesna korenina, katero so izkopali v 458 čevljev globokem premogovniku. Strokovnjaki so preračunali, da je raslo ondi označeno drevo že pred več tisoč leti, visoko je bilo baje 40 čevljev, debelo pa 10 čevljev.

V tem muzeju se nahaja tudi dragocena zbirka novcev iz starodavne dobe, še za časa vladanja rimskih papežev in cesarjev. Tn se nahaja tudi akvarij z raznimi živalmi in prezerviranimi morskimi živalmi.

Kaj živahno je življenje v mestni tržnici, kjer se prodaja in

ponuja raznovrstne stvari. Prodajalec so kaj radi nejevoljni, če človek blago samo ogleduje, pri tej priliki hvalijo in vsiljujejo radovednežu svojo robo na jako spretno načine. Tako je mlada vrtinarska deklica hvalila svoje neprekosno dišeče vijolice, dalje ribič svoje šele pred kratkim vjete ribe, brhka Liverpoolčanka pa sveže pečeni pristni rženi kruh.

Nek večer srečal sem s tovarne slašiče se vračajoče deklice v starosti od 12—15 let; pravile so mi, da zaslužijo dnevno od 1—6 šilingov (en šiling je 25c).

Na glavni pošti opazil sem tudi da poslujejo ondi že dolgo časa s pošto hranilnico, katero smo dobi v Ameriki šele pred dobrim letom. (Dalje sledi.)

Zgodovina Zedinjenih držav.

Naseljevanje proti zapadu.

Dasiravno je bilo naseljevanje med alleghanskim gorovjem in reko Mississippi od l. 1763 do 1776 od angleškega kralja prepovedano, je bilo vseeno najti v dotičnem okraju posamezne naselbine. Tako je bila francoska naselbina Detroit, Kaskaskia in Vincennes ustanovljena še predno so morali bežati Francozi iz države Louisiane.

Ljudstvo se vobče ni dosti zanimalo za kraljevi razglas oziroma prepoved, kajti ravno v tem času jele so prihajati velike množice novih naseljencev iz države Maryland, Virginia in Pennsylvania; ustanovile so si svoja domovja v lepi in rodovitni Monongahela dolini, ob reki slični imenoma.

Leta 1769 se je podal Wm. Bean iz Severne Karoline preko gorovja; ob Watanga potoku postavil si je kot prvi belokožec leseno kočico v kraju današnje države Tennessee; leto kasneje jele so se graditi nove kočice naseljencev tudi v dolini Clich in Helston kapor je dospel prvi James Robertson. Najbolj znamenita oseba ob razvitku zapadnih držav je pa Daniel Boone, ki je prodiral s svojo ekspedicijo l. 1769 do sedanjega kraja Kentucky. Osem let kasneje ustanovilo se je že ondi naselbino Boonesboro, Harrodsburg in Lexington.

Se predno je prenehala domača vstaja, ustanovili so tedanji naseljenci pod vodstvom James Robertsona in John Donelsona naselbino Nashville ter več drugih bivališč v sredini sedanje države Tennessee. Po dokončanih državljanskih nemirih je šlo dotično istočno ozemlje že toliko naseljencev, da so nameravali ustanoviti novo državo.

Leta 1784 je po vzhledu svojih sovrstnic na severu odstopila država North Carolina vladni veliko ozemlja, kjer se nahaja današnja država Tennessee. Mem tem časom so pa naseljenci ob velikem Watanga potoku s svojim učelnikom organizirali novo Franklin državo; to pa ni bilo Severni Carolini povšeči, vsled česar je svoj odstop pri vladi preklicala, uradnike Franklin države je pa namestila za službovanje v urade nove države Tennessee. Leta 1789 je prešlo ozemlje te države zopet v vladine roke.

Ko je imel kongres pravico razpolagati čez podarjeno mu ozemlje severno od reke Ohio, jelo je tja prihajati mnogo novih naseljencev iz južnih okrajev, namreč iz Virginije in države Kentucky. To ozemlje (sedanja država Ohio) bilo je določeno za prodajo, da bi se z denarjem plačalo državne dolgove mlade republike. Vsled tega je kongres zankal vsim naseljencem onega okraja, ki so si samolastno prilastili ozemlje, naj se preselijo drugam. Ta odredba pa ni imela pravega odmeva. Vlada je zatem odposlala tja več vojaštva, ki je opustošilo naseljske kočice in njih pridelke, naseljence same pa pogolal dalje preko reke Ohio. Uradno naseljevanje v državi Ohio se je šele dovolilo l. 1787, ko ga je v ta namen kupila bogata zemljiška Ohio in Scioto družba.

Pittsburg leta 1790.

Leta 1790 stalo je v Pittsburgu, tedanjem največjem mestu Zedi-

njemih držav zapadno od Allegheny gorovja, okoli 200 lesenih koč s približno 2000 prebivalci. Tedaj izhajal je tudi že en časopis, tovarn je bilo pa le neznatno število. Ljudstvo se je tedaj najbolj pečalo s plovbo po Allegheny in Ohio reki. Ker ni bilo istočasno že primernih cest in železnice, je bila v Pittsburgu centrala za potovanje naseljencev, namenjenih dalje proti Ohio dolini. Tako potovanje je trajalo običajno v primitivno izdelanih čolnih po mesec dni. V čolnu zamoglo se je vzeti malo družino naseljencev, nekaj živine, hrane in pridelkov.

Taka vožnja bila je pa običajno po reki Ohio skrajno nevarna; prvič se je zadel lahko čoln v skrito skalovje in korenine v vodi, ali so pa kaj radi streljali nanj iz zasede skriti Indijanci; tem so bili beli naseljenci vedno trn v peti.

Naselbine ob reki Ohio.

Naseljenec dospel je s tem čolnom najprvo do naselbine Wheeling, s približno 50 lesenimi kočami; dalje do Marietta, ustanovljeno leta 1788 po naseljencih Ohio naseljske družbe; nedaleč od Marietta stala je francoska naselbina Belpre in Gallipolis, ustanovljene po Scioto družbi, ee dalje proti jugu blizu Kentuckey države je stala naselbina Limestone (sedaj Maysville) in Newport; nasproti teh so jeli kasneje graditi novo naselbino, sedanje mesto Cincinnati. Dalje od Cincinnati do Louisville, Ky., se je razprostirala sama puštnja in vsled tega se niso novodošleci kaj radi podajali tako daleč.

VAŽNI NASVETI.

(Dalje.)

Oporoka.

Prepogosto se pripeti, da se z oporoko vedno odlašajo, češ: za to je še čas, saj še ne bom umrl. Naš pokojni Presiren nam veli: da dneva smrti ne pove nobena priatka, ker je kratka dolgot našega življenja; vsled tega naredi rajje danes oporoko nego pa jutro, kaj jutri bo morda že prepozno, ker nesreča nikdar ne počiva.

Sestava oporoke je velepomembna in tudi lahka. Ako si oženjen označi v oporoki glavnim dedičem tvoje zapuščine ženo in otroke, če si pa samec, pa zapusti morebitno premoženje očetu, materi in če teh nimaš, bratom in setram. Med premoženje prištevajo se tvoja privatna premožnja, lastnina, nepremičnina, prihranjen gotovina, tirjatve, prislužek ter konečno posmrtnina pri podpor-nem došvrtu.

Po ameriškem državnem zakonu pripada ženi ena tretjina od zapuščine, otrokom pa dve.

Da opomoremo v tej zadevi e. čitateljem, prireditelj smo za tisek več angleških in slovenskih oporok, katere pošljemo vsakomur brezplačno, če nam dopošlje 2c znaniko za poštne stroške.

Oporoko je treba izdelati in podpisati pred dvema pričama, zaeno pa določiti kako zanesljivo osebo zapuščinskim upravnikom ali oskrbnikom. Podpis mora biti overovljen pri kakem javnem notarju (Notary Public) ali tudi pred mirovnim sodnikom (Justice of Peace).

Pomenljiva je pri oporokah točka glede podpisa; morebitno predručeno in pokvarjeno ime nima pred sodnijo veljave; ime testatorja, ki je morebiti zemljiški posestnik, mora biti povsem enako imenu na uradnih zemljiško-lastninskih listinah.

Pri oporoki je treba najprvo označiti ime, bivališče in starost. Pri dedičih je istotako potrebno navesti natančna imena, bivališče in označiti so li isti sorodniki ali morda prijatelji. Vsak popravek v oporoki je protipostaven, vsled tega je najbolje, da se isto sestavi povsem premišljeno, jasno in pravilno.

Za pravilno setavo oporoke je svetovati vedno naj se obrne testator do katkega zanesljivega odvetnika, javnega notarja ali mirovnega sodnika, ki so v tej stroki dobro poučeni in skušeni.

"NARODNI VESTNIK" ZA VAS, VI ZA NJEGA!

NAŠI ZASTOPNIKI.

Za Oregon City, Oreg.: Josip Kestnar.

Za Mohawk, Mich. in okolico: Anton Schweiger.

Za East Helena, Mont.: Frank Suhadolnik.

Za Biwabik, Minn.: Jakob Delak.

Za Ely, Minn.: math. L. Kapsh.

Za Eveleth, Minn.: John B. Smrekar.

Za Chisholm, Minn.: Ant. Mahne.

Za Tower in Soudan, Minn.: John Dragovan.

Za Gilbert in okolico: Louis Vessel.

Za Greaney, Minn.: Josef Smuk.

Za Virginijo in okolico: Frank Hrvatich.

Za Hibbing, Kitzville in okolico: Martin Černugel.

Za Aurora, Minn.: Louis Petelin.

Za Rauch, Minn.: George Brozich.

Za Crosby, Minn.: Tony Prosen.

Za Dollar Bay in okolico: John Gestel.

Za Calumet in Laurium, Mich.: Frank Plautz.

Za Yale, Kans., John Homec.

Za So. Chicago, Ill.: Anthony Motz.

Za Waukegan in North Chicago, Ill.: Paul Bartel.

Za Conemaugh, Pa. in okolico: John Brezovic.

Za Claridge, Pa.: John Mlakar.

Za Primero, Colo.: Michael Krivec.

Za Somerset, Colo.: Kajet Erznovnik.

Za Due Pue, Ill.: Jos. Omerza.

Za Fairchild in Willard, Wis.: Frank Klančar.

Za Chicago in Joliet: Joseph Blisch.

Za Thomas, W. Va.: Frank Kocjan.

Za Indianapolis, Ind.; Mih. Pavell, ml.

Za Rock Springs, Wyo. F. S. Tauchar.

Za Leadville, Colo.: John Janezich.

Za South Range, Mich.: Mike Muhvich.

Za Barberton, O., Frank Poje.

Za Bridgeport, Ohio: Frank Guna.

Za Arona, Pa.: Anton Klančar.

Za Cleveland, Ohio in državo Ohio: Karol Bauzon.

Za Johnstown, Pa.: Mike Strukelj.

Za Lorain, O.: Martin Kodelja.

Za La Salle, Ill.: Frank Krulc.

Za Bingham Canyon, Utah, John Samec.

Za Leadville, Colo., Jacktown, Stringtown, Bocktown in So. Chicago, Colo., F. W. Žužek.

Za Bingham Canyon, Utah, John Samec.

Za Little Falls, N. Y., Mihael. Klopčič.

Za Hollsopple, Pa., Joseph Yamc.

NAGROBNE KRIZE IN SPOMENIKE

izklesane iz raznovrstnega kamenja ima v zalogi po nizkih cenah

P. N. Peterson Granite Co., 230 EAST SUPERIOR ST., DULUTH, MINN.

Krize in spominke postavljamo brezplačno na grobove. — Na razpolago več pohval od Slovencev.

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIGNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začne vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da ne boste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik

Zadovoljne so
gospodinje in kuharice, ako imajo v zalogi vedno dovolj

Duluth Universal moka

Priznana najboljša moka iz pomladanske pšenice. Moka, katero uporabljajo najboljše kuharice.

Duluth Universal mlinarska družba.

NE ZAMENJAJTE! DA JE NE POZABITE!

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)

največja in najvarnejša slovenska hranilnica.

Prometa konec leta 1911 614.5 milijonov kron. Stanje hranilnih vlog 42 milijonov kron. Rezervni zaklad hranilnice 1.300.000 kron.

obrestuje po 4 1/4 % brez odbitka.

Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mesta občina ljubljanska v svem svojem premoženju in z vsvo davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.

Denar pošiljajte po pošti, ali kako zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se vam pošlje denar na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne kako drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pošite različno in natančno.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba vložnega denarja.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo in jeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje pr daje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom.

ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKI!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporoča

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 64

A. M. Murnik
EVELETH - - MINN.
Grant Ave.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH POTREBŠIN.

Posebno pozornost dajemo Slovenkam!

PRIDITE IO ŠINA IS EN OGLEJTZALOGI IN PREPRIČAJTE SE O NAŠIH CENAH

Če se nahajate v Duluthu
obiščite

Miller-jevo restavracijo in hotel.

Če ste na Hibbingu stopite v Millerjevo restavracijo se nahaja v Hibbing hotelu.

Če ste na Virginiji pa rayno tako na Chestnut

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. R. Haggart. — Prevel J. M.

(Dalje.)

Prenahal je, predsednik pa, ki se ni niti najmanj zmenil za njega zalitve in zasmehovanja, je rekel:

“Govorili smo,” in kakor en mož so se oglasili za njim vsi navzoči, rekoč: “Govorili smo!”

“Naj govori moja pravnukinja,” je rekel Benoni. “Hči, ali je tvoja želja, da se mi nalože taki nečastni pogoji?”

“Ded,” odgovori Mirijam s čistim, zvonkim glasom, “jaz o tem ne morem odločevati. Kar sklenejo Esenci, moji najboljši prijatelji, to velja tudi zame. Za bogastvo mi je malo mar, a svobodo zahtevam za se in za svojo krščansko vero.”

Benoni je občudoval deklico in njen ponos ter rekel:

“Zadnja beseda še ni spregovorjena —”

Predsednik ga ustavi v besedi:

“Zadnja beseda! Odloči se, kar misliš storiti. Sploh pa ti to ne bo delalo nobenih težav, ker nam je znano, kaj si pismeno prisegel rimskemu stotniku Marku.”

Benoni je prebledel in rekel:

“Sedaj razumem —”

— da sega roka Esencev dalje kakor si mislil, da sega od tukaj do Rima,” je dejal predsednik.

“Da, da, vi ste res zmorni, da se zvežete z Rimljani! Toda pazite, ker meč Rimljanov seže lahko tudi do vaših src. Toda o tem se ne maram prerekati z vami. Naznanim vam, da sprejemam pogoje in da vzamem Mirijam seboj v Tir; upam, da se kmalu privadi novemu življenju, da spozna svojega deda in ga vzljubi.”

“Dobro,” reče predsednik, “jutri bodo pisma pripravljena, da jih podpišete; sedaj pa si naš gost.”

Drugi dan so podpisali pogodbo in Benoni je brez ugovaranja privolil vse, kar so Esenci zahtevali. Mirijam se mu je tako prikupila s svojo lepoto in modrostjo, da bi bil podpisal vse, kar sploh bi se Esenci zahtevali.

Tri dni pozneje se je Mirijam poslovila od svojih varuhov, ki so jo malodane vsi spremljali do griča nad vasjo. Tu so se ustavili, da se ločijo. Mirijam je grenko zaplakala.

“Ne jokaj, dete,” je dejal Itijel, “mi se ločimo od tebe samo telesno, v duhu pa bomo čuli nad teboj, in ako bi se kdo drznil storiti ti kaj žalega, tedaj se zanesi, da te Esenci niso pozabili.”

“Ne boj se, Itijel,” pripomni Benoni, “moja obljuba, ki jo imate napisano, je poštena in bo našla oporo v ljubezni.”

“Tudi jaz to upam; ako mi bote dober ded, vam bom vsikdar zvesta hči.”

Nato se Mirijam obrne k Esencem; rada bi govorila, a glasen jok jo je premagal.

“Z Bogom, moji dobrotniki, moji očetje, z Bogom!” je zastokala in glasen jok jo je zadnjikrat pozdravil iz vrst Esencev, ki so se za-

lostno vrnili. Mirijam pa je odšla z Benonijem po potu preko Jerihe v Jeruzalem.

Benoni si ni upal po dnevu v mesto, ker se je bal Rimljanov. Nehušta porabi to priliko in ji pokaže skalnat prostor, rekoč:

“Poglej, tam so križali našega Gospoda!”

Mirijam je pobožno pokleknila in molila. Ko jo vidi Benoni klečečo, ji reče:

“Vstani, Mirijam; res je, da je bil tukaj križan Nazarec, toda kakor hudodelec med hudodelci, ki je priklical na naš narod usodno prokletstvo. Vem, kake vere si in obljubil sem, da ti pustim prostost glede vere. Prosim te pa, ne moli svojega Boga tukaj tako očitno, da te ne vidijo drugi, ki so manj strpljivi nego jaz in te ne tirajo v smrt, kakor so gnali tvojega očeta.”

Mirijam se je priklonila, vstala in odšla k dedu. Od tedaj nista spregovorila nobene besede več glede njene vere. Ona pa se je čuvala, da ni storila ničesar, kar bi utegnilo njenemu dedu nakopati kako sumnjo.

Štiri dni kasneje so dospeli v bogato in lepo mesto Tir in Mirijam je ugledala morje, na katerem je bila rojena. Ljubila je morje in njegove skrivnosti, saj so jo morske pene pozdravljale ob njenem rojstvu.

Iz Jeruzalema je Benoni poslal na hitrih konjih sele z naročilom, da naj njegovi služabniki doma pripravijo vse potrebno, da se Mirijam dostojno uvede v njegovo palačo.

“Ali si zadovoljna s svojim novim domom, hči?” je vprašal Benoni Mirijam, ko si je ogledala novo hišo.

“Ded, vse je krasno,” je odgovorila. “Nikdar se mi ni niti sanjalo o takih palačah kakor je ta. Povej mi, ali smem v teh velikih sobah izvrševati svojo umetnost?”

“Odslej si ti gospodarica te hiše, kakor postaneš v bodočnosti njena lastnica. Veruj mi, otrok moj, da ni bilo potreba zame tako sramotnih pogojev za tvojo srečo. Vse, kar imam, je tvoje, vse pa, kar imaš ti, s tvojimi prijatelji in tvojo vero vred, ostane tvoje. Ako mi v zahvalo za vse to nakloniš nekoliko svoje otroške ljubezni, hvalen ti bom zanjo, posebno ker nimam ne otrok, ne prijateljev.”

“Iz sreca to želim,” odgovori Mirijam naglo, “samo, ded, med menoj in teboj —”

“Ne govori o tem,” reče skoro obupno, “ali bolje, jaz naj izgovorim: med teboj in menoj teče reka krvi tvojih staršev. Tako je, Mirijam, toda jaz se zelo kesam svojega dejanja. V starosti človek vse bolj jasno gleda in bolj mirno sodi. Tvoja vera mi ni nič in Tvoj Bog mi je laž, in vendar vem danes, da ne zasluži smrti, kdor časti Njega — ali vsaj radi tega ne bi danes nikogar vrgel v ječo ali obsodil v smrt. — Sploh pa ali te tvoja vera ne uči, da moraš razžalnikom iz srea odpustiti?”

“Da, in zato ljubijo kristjani vse ljudi.”

“Potem prinesi to zapoved seboj v to svojo hišo. Mirijam, in ljubi mene, ki zelo obžalujem dejanje, ki sem ga storil v slepi jezi svoje gorečnosti in ki me v mojih starih letih straši kakor najhujša pošast.”

Pri teh besedah se je Mirijam vrgla staremu možu v naročje in ga poljubila s solzami v očeh.

Mirijam je živela po zapovedih krščanske vere in vstregla vsaki želji svojega deda. On pa jo je ljubil, ker mu je sladila večer njegovega viharnega življenja. Da, bil je celo ljubosumen na Nehušto, katero je Mirijam še vedno ljubila.

(Dalje prihodnjic.)

obrazu in polodprtih ustnicam, ki so utihnile, predno so izgovorile — kako in kaj bo s posestvom.

“Kaj premišljuješ?” ga je ogovoril stric Šimen, ki je prišel z drugimi. “Kar je, to je, ne da se več izpremeniti. Ali si Ivanu že sporočil v mesto, da je umrla mati?”

Jože je prikimal in namršil obrvi. Nezadovoljnost mu je legla na lice in ustnice je stisnil tesno, kakor da ne mara izreči, kar misli...

“Tako je, vidite,” je govoril stric Šimen potem v veži — “ako se zgodi, kakor se je zgodilo tukaj. Namesto, da bi zanjo pomilil očenaš, stoji tam in misli bogve kako jezne misli. Ni prav naredila Topolčevka!”

Vaščani so prikimali in so se počasi napotili po brdu navzdol, medtem, ko je stal sin Jože še vedno ob mrtvi materi in zmigaval z ustnicami, kot da se prereka sam s seboj...

Potem se je napotil doli proti vasi i zavil naravnost v krčmo, kjer so ga slišali vaščani še popoldne.

“Čuden človek ta Jože,” so skimavale ženiice, ki so hodile mimo krčme in slišale njegov pijani glas — “mati leži mrtva, on pa pije, kakor da se ni nič zgodilo!”

“E, kaj veste ve!” se je vmešal fant, ki je prišel iz krčme. — “Ko bi bilo z menoj tako, kakor je z njim, bi je še na mrtvaškem odru ne pogledal!”

Ženiice so se spogledale in odšle dalje.

Jože pa je pil še pozno v noč, dasi so mu prišli povedati, da je že prišel iz mesta starejši brat Ivan.

“Naj pride,” se je zadržil in udaril po mizi. “Kaj me briga! Ampak toliko vam povem, da posestva on ne bo imel in tudi ne izplačam mu niti beliča!”

Tako je govoril Jože in je opotekaje se šel iz krčme.

Nad vasjo je ležala mesečna noč, tupatam so že pogasnile luči, a gori na hribu se je še svetlikalo v dveh oknih. In kakor je bil Jože pijan, je vedel vendar čisto natanko, da je tisto njegova rojstna hiša, ki se je zanjo trudil in ubijal vse svoje življenje, a sedaj ne ve, komu bo pripadla: ali njemu, ki je mlajši, ali Ivanu, ki je starejši in ima kot tak prvo pravico do nje, a ji je že škodoval toliko, da je bil Jože vedno jezen, kadar je pomislil, koliko denarja je mati že poslala v mesto...

In gugaje se na desno in levo se je počasi blizal svojemu domu. V sobi, kjer je ležala Topolčevka, je bilo precej vaščanov, ki so se razgovarjali o ranjki in drugih stvarih, kakor je pri mrliču navada, a brata Ivana Jože ni zagledal med njimi...

Potem se je napotil v podstrešno izbo, a kako in zakaj se je pričel prepir med njima, tega vaščani niso vedeli — zaslišali so samo nekaj glasnih besed in kletev in kratak ropot, nakar so se napotili gori, ker se jim je zdelo, da se je nekaj zgodilo.

Vrata v sobo so bila odprta in za mizo je ležal Ivan — v luži krvi. Jožeta ni bilo nikjer, a še pred polnočjo so ga dobili orožniki v sosednji vasi v neki žganjarni, kjer se jim je udal brez vsakega upiranja...

Tužno so peli zvonovi; proti pokopališču se je pomikal sprevod. Vaščani so spremljali Topolčevko k zadnjemu počitku. Med njimi pa ni bilo njenih sinov: eden je bil mrtev, a drugi je sedel v ječi, ker je ubil lastnega brata.

Mesto k vojakom v Ameriko.

— Izzeljevalni agent Fr. Kambič aretovan. Delj časa sem že je čakal parkrat na teden kak ljubljanski fijaker na kolodvoru v Laverci pri večernem vlaku in potem odpeljal. Peljal je potem v Ljubljano po malo obljudenih ulicah, za ljubljanskim Gardom, po Radeckega cesti, Predilni ulici v Šiško. Ljudje so mislili, da se vozi bogat vinski trgovec ali graščak v Ljubljano, če si pa skrivnostno pogledal v voz, si videl, da so to kmečki fantje, ki se vozijo na šišenski kolodvor, da neopaženo od ljubljanskih policajev na za to pripravnem in varnem, nezastraženem kolodvoru odhajajo v Buchs in od tam v Ameriko. Bili so to fantje, vojaški dolžnosti podvrženi, ki so na tihem morali odhajati, da se jih ne zaloti; spravljal jih je pa proti plačilu 40 do 60 kron v Ameriko znani Fr. Kambič, brezposelni agent, ki ima za mesto Ljubljano prepovedan povratek. Kambiča je policija aretirala.

Smrti padec. Dne 1. t. m. dopoldne je padel v Česnjici, okraj Brdo, 30letni Ivan Makovec, tako nesrečno skozi odprtino na stropu domačega skednja, da je dobil smrtnonevarne poškodbe. Naslednji dan je umrl v ljubljanski deželni bolnišnici.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvetljava. — Dobra kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih KAISER FRANZ JOSEPH I.

in MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka:

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavni zastop:

PHIL PS BROS. & CO., General Agents, 2 Washington St., New York, ali na njih pooblaščenih zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi.

Village Livery konjušnica

CHISHOLM, MINN. Phone 60.

Math. Boriin, lastnik

VOZOVI IN KOČIJE ZA VSE SLUČAJE.

PRIPOROČAMO SE ZA POGREBE!

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, naj-novejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz elega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za običlen poset se priporoča VODSTVO.

American Exchange

Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za

Slovence in Hrvate v mestu.

Posiljamo denar na vse

strani sveta in prodajamo

vožne liste.

3% obresti od vlog.

KOVALL & SON, ELY, MINN.

GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi veliko izbero GROCERIJ-SKEGA in MANUFAKTURNEGA blaga, ter se priporočamo cenj. odjemalcem za blagohotno naklonjenost.

Za sveže in dobro blago jamčimo. Cene nizke. Poskusite in se prepričajte o resničnosti.

V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

JOSIP SCHARABON,

BLIZU UNION POSTAJE.

415 West Michigan St., DULUTH, Minn.

KADAR PRIDE TE V DULUTH, POSETITE ME. ZAGOTAVLJAM VAM IZVRSTNO POSTREŽBO V MOJI GOSTILNI. . . .

Posiljam denar v staro domovino

PO SVETOVNO ZNANI BANKI KNAUTH,

NACHOD & KUEHNE. . . .

Prodajam parobrodne in železniške listke.

Rojaki na Ely, Minn.

Kadar rabite VOZOVE za kake SLAVNOSTI, ŽENITOVANJA ali POGREBE, obrnite se na

JOHN DINSMORE LIVERY

TELEFON ŠT. 55

kateri ima na razpolago dobre konje in vozove za vsak slučaj. Ima tudi konje za vsako drugo delo.

Vprašajte za cene pri nas, kadar kaj potrebujete!

JOHN DINSMORE, lastnik.

Deposit Your Money in our Bank

NAŠA BANKA NAJ BO VAŠA BANKA.

Z veseljem in brezplačno dajemo mi potrebne nasvete in pojasnila v raznih kupčijskih zadevah vsem onim, ki se obrnejo na nas v takih zadevah.

Posebno pozornost dajemo pri trgovskem čekovnem prometu posameznih oseb, tvrdk ali družb.

PREI HRANILNIH VLOGAH PLAČUJEMO PO 3 ODSOTKE.

Miners State Bank

Chisholm, Minn.

FIRST NATIONAL BANKA

DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - \$500.000.

Preostanek in nerazdeljen

dobiček - - - - \$1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Dediča.

Stara je bila res Topolčevka, okrog petinsemdeset jih je imela, pa je še prišla vsako nedeljo k prvi maši in tako je pripovedovala, da se prav dobro počuti.

Proti Božiču pa je legla; tožila je, da jo zebe, pa ni dolgo trajala tista bolezen: na dan sv. Treh kraljev je bila že zopet v cerkvi. Vaščani in njeni sosedje so ji prigovarjali, naj napravi testament, da da bo vse v redu in da se ne bosta pripravala po njeni smrti sinova, toda Topolčevka ni hotela, ker bila je menda prepričana, da je testament zadnja stvar, ki jo napravi človek v svojem življenju.

In tako se je zgodilo, da so jo našli na Svečnico mrtvo: legla je zvečer kakor navadno in zjutraj se ni več prebudila.

Hito so je zvedelo po vsej vasi in vaščani so skimavali in govorili take reči, da jih mlajši Topolčev sin nikakor ni mogel biti vesel.

— Brez testamenta je umrla — so dejali in sedaj bo razsodila sodinja. — Slabo je, ako se mora vmešavati v take stvari gosposka, ki sodi po postavah in paragrafi in se potem navadno zgodi vse narobe. Mlajši je delal in se ubijal noč in dan, starejši živi v mestu, odkar je začel pohajati v šolo, in sedaj naj mu prisodijo še posestvo, pa si lahko poveže mlajši culo in gre, kamor hoče. Tako se bo zgodilo in velik prepir bo še v hiši! —

Drugi pa so menili drugače.

— Tudi gosposka bo spoznala — kaj je prav in kaj ne. Starejši bo imel itak dobro službo kje v mestu, mlajšemu pa bo ostalo posestvo in niti beliča mu ne bo treba izplačati! —

Tako so se preekali in vsak je trdil svoje, vsi pa so vedeli, da bi ne bilo potreba teh homatij, ko bi bila stara Topolčevka napravila, kakor so ji svetovali...

Ko je zapel pri fari mrtvaški zvonček, so se ženiice pokrižale in pomolile, možakarji pa so se napotili gori v hrib in brdo, kjer je stala hiša stare Topolčevke.

Mrzel februarški dan je bil, veter je bril od gor, oster, kakor da je poln igel, po dolini se je raztezala in vlačila sivkasta megla, gosta in motna, kakor v gorskih kotlih. Tam na vztočji se je nebo svetlikalo višje in višje, precej visoko je bilo že solnce, a žarki se še niso razlili po brdih...

Samo tri hiše so stale gori v brdu, največja je bila Topolčeva.

Pred hišo je stalo nekaj ženic, ki so se razgovarjale z začudenjem v obrazu, kakor da ni in ni mogoče, da bi bila umrla Topolčevka, ko so jo videle še prejšnji večer popolnoma zdravo.

Ali bila je resnica: v kamri je ležala bleda in voščena v obraz, s sklenjenimi rokami in s križcem med prsti.

Ob postelji je stal triindvajsetletni sin Jožef, zagorel, močan fant in gledal mrtvo mater, kakor da se čudi njenemu rumenkastemu

Za smeh in kratek čas.

PISMA Z BOULEVARDA.

Piše Mike Cegare.

Denar.
(Kuplet.)

V raju ko Adam sta Eva stan-
vala
Takat denarja se nista poznala;
Renta nič, borda nič, srečen ož
par,
Ki se ni zmenil sploh, kaj je de-
nar.
Dans pa evenk, je in žvenk sveta
vladar.
Rad ga ima revež vsak in miljo-
nar.
Dreft in ček, bankovec, kvoder al
penny.
Mar ni bil nikdar Adamovi ženi,
Če je šla za besketom kaj kupovat.
Trebja ji bilo ni "Cash" plačevat.
Dans pa evenk, je in žvenk prva
vam stvar;
Vzame rad grocer ga, pek in
mesar.

Bank tud še svoje dni niso imeli,
Pa so vseeno po tristo let živeli;
Za kredit, morgiče, nihče ni znal;
Nihče ni "pumpal" in nihče golj-
fal.
Dans pa evenk, je in žvenk vsa-
kemu mar;
Ta je dandanes povsod gospodar.

V starem tam kraju poznati so
groši,
Kronce, goldinarje ondi se troši;
Kdor jih 'ma, ta živi kakor baron
Ko pa zapravi vse pije — zifon.
Dans res evenk, je in žvenk mno-
gim v kvar,
Zginja ko kafra vam tamkaj pri
bar.

Tu pri nas pa dolar vobče kra-
ljuje,
Rad ga 'ma vsakdo in ga spo-
štuje;
Miljonar s 'sampungom' žejo gasi,
Revežu hrusevka grlo hladi.
Dans res evenk, je in žvenk mno-
gim oltar,

Svet slepi in mori — čudna ti
stvar.
Kdor ga 'ma celi kup, še je pre-
malo,
Kupček povečati, če bi se dalo;
Pride smrt, ves potr mora umret
Drugi se fajtajo, kje bo kaj vzet?
vzet?
Dans res evenk, si in žvenk to-
žbeni car,
Ker pri tem gre se le, le za dolar.

Ko enkrat isti čas pride veseli,
Da bogatov denar se razdeli;
Med nas vse reveže takrat za
"sur",
Dosti prijetnih vseeno bo ur.
Dans ker evenk, je in žvenk sve-
ta vladar.
Če ga ni, so skrbi — čudna ti
stvar.
Mike Cegare.

Prevaral svetnika.

V nekem ruskem listu je čitati
o premetenem kozaku Nikolaje-
viču sledečo smešno dogodbo:
Nikolajeviča je vjela tako hu-
da nevihta, da je že skoraj po-
polnoma obupal na srečen povra-
tek k svoji družini. V tej stiski
se slednjič obrne zaupno do sv.
Nikolaja rekoč: "Mogočni sv.
Nikolaj, moj zaščitnik, reši me iz
stiske. V zahvalo prodal bom svo-
jega konja in ti kupil s tem de-
narjem primerno voščeno svečo."
In prošnja kozaka je bila usli-
šana, da se je varno povrnil do-
mov.

Drugi dan vzame kozak doma-
čega petelina pod pakduho, za-
jaše konjička in hajd na semenj.
Ondi ga konjski kupec vpraša:
"Hej, Nikolajevič, kaj pa ti da-
nes 'prodajaš'?" — "Petelina in
konja; za prvega zahtevam 200
rubljev, za konja pa 30 kopejk;
kupiti moraš pa vse skupaj." Že
proti večeru vračal se je preme-
teni kozak zadovoljen domov, ker
je naredil na sejmu dobro kupi-
jo. Kmalu zatem je nesel v eer-
kev malo svečo za 30 kopejk v
dar sv. Nikolaju, kakor zaoblju-
ljeno svoto za prodanega konja.

Otroška naivnost.

Osemletni posestnikov Peter-
ček tekkel je pozimi v hudem sne-
gu v farovž v gosпода, ker je
domač hlapec nevarno zbolel. —
Vračaje se iz farovža z gospodom
hitel je Peterček vedno za več
korakov pred župnikom; postar-
ni župnik ga ni mogel vsled sla-
bstosti nikakor dohajati v snegu;
Peterčka je bilo pa sram opomi-
njati gospoda, češ, da se muči.
Konečno se vstavi pred njim re-
koč: To bi bilo res smešno, če bi
naš hlapec umrl še predno do-
speva domov.

Držal besedo.

Posestnikov sin Kristof Koraj-
žen, znan pretepač, se je moral
zagovarjati pred porotniki radi
uboja. Enemu izmed porotnikov
objubil je 300 K, naj bi ugodno
zanj deloval samo, da bi se obto-
ženica predručala z uboja na te-
ško telesno poškodbo. Zbrani po-
rotniki se prvič niso zamogli ze-
diniti; pač pa so se pri drugem
posvetovanju izrekli za težko te-
lesno poškodbo vsled nasveta e-
nega izmed svojih tovarišev.
Konec obravnave se je Kri-
štof Korajžen iskreno zahvalil
dotičnemu porotniku za uspešen
izid rekoč: "Ali je šla kaj trda
pri posvetovanju?"
"Da, še precej;" mu odgovori
porotnik. "Ostalih 11 mož vas je
hotelo namreč popolnoma opro-
stiti."

For Mothers
Digesto

MALT AND HOP TONIC.
"Every drop
a help to
Health"

JAY W. ANDERSON, Agent,
352 W. Michigan St., Duluth,
Minn. — Phone: Grand 1800.

Darovi ZA VSESLOVENSKO ZAVETIŠČE V AMERIKI.

IX. IZKAZ

Nabiralna pola Josip Langenfus,
East Helena, Mont.:

Darovali so: John Šašek 50c;
po 25c: Fr. Suhadolnik in John
Gradišar; Jos. Langenfus 20c; po
15c: Ant. Suhadolnik, Fr. Rihtr
in Frank Perčić; po 10c: Fr. Pre-
bil, Fr. Simec, Jos. Mihelič, Fr.
Tegel, Pet. Brajdič, M. V. Smith,
Fr. Richter, Fr. Simec, St. Jakže,
Ant. Smole in Jak. Rogelj; po 5c:
Fr. Rus, Niko Devčić in Fr. Rus.
Skupaj \$2.90.

Nabiralna pola Mihael Pavel, In-
dianapolis, Ind.:

Darovali so: po 50c: Mihael
Pavel in Anton Goršek; po 25c:
Jos. Mervar in Ant. Petrič; Fr.
Špilar 15c; po 10c: Karol Brod-
nik, Jos. Pečnik, Fr. Stroj, Ant.
Kalin, Jos. Šintler, Iv. Mrgole,
Ant. Garbajs, Ant. Vrtačnik, Ja-
kob Sovinjak, Mart. Deželen in
Jos. Šmerdel. — Skupaj \$2.75.

Nabiralna pola Anton Schweiger,
Mohawk, Mich.:

Darovali so: po \$1.00: Anton
Schweiger, John Benič, Mary
Benič, Rud. Adlešič; po 50c:
John Kocjan, Katarina Kocjan,
Matija Stukel, Steve Panjan in
Ivan Romšek; po 25c: Mike Hre-
bee, Nik. Kozan, Math. Struel,
Jakob Pešal, Ant. Malerič, John
Lavrič, Nik. Vranosič, Jos. Ga-
sparič, Jos. Požek, Math. Kralj,
Math. Čanič, Jos. Kramarič, M.
Friteelj, Jos. Stubler, Niko Stub-
ler in Ivan Tkalič. — Skupaj
\$10.50.

Nabiralna pola Frank Rozinka,
Eveleth, Minn.:

Darovali so: po \$1.00: Fr. Ko-
šer in Fr. Gazvoša; po 50c: Ant.
Lavrič, John Kavšek, John Ka-
lar, John Zavrl, Frank Krže, Ma-
tež Dolene, Anton Fritz in And.
Žakelj; Andrej Avsec 30c; po 25
centov: Jos. Perič, Matež Grile,
Matež Perme, Jernej Perme, J.
Kapus, Fr. Okoren, John Rabich,
Fr. Mistik, Alojz Peterlin, Aloj-
zij Podstudenšek, Karol Korošec,
Geo. Lah, Fr. Intihar, Ant. Pene,
Jak. Grčben, John Drobnič, Mar-
tin Škrjanc, John Novlan, Anton
Štrlekar, Fr. Bajžel, John Jakel,
Jernej Strumbel, Ant. Cvek, Jak.
Modic, Karol Grčman, Karol Fe-
rol, Mart. Zupančič, Fr. Primo-
žič, Fr. Fink, Fr. Stare, Jos. Mi-
klavčič, John Nartnik, Tine Osol-
nič, Matež Anzele Primož Pe-
trič, Primož Tomazič, Andro Ku-
čer, Andro Krajnc, John Kranjc,
Jos. Kranjc, Fr. Bonač, Gregor
Gregorič, John Lukanc, Fr. Ka-
plan, Ant. Lužar, Matija Ivančič,
Gregor Ivančič, Pavel Gušič, John
Bezel, Avg. Gregorič, John An-
zele, Frank Blatnik in John Bra-
tuš; Anton Stare 20c. — Skupaj
\$19.75.

Nabiralna pola Josip Blisch, Chi-
cago, Ill.:

Darovali so: Fr. Vrečko \$1.00;
po 50c: J. Blisch, Josipina Blisch
in A. T. Brolich; po 25c: John
Volkar in Thom. Simrak; Neime-
novan 10c. — Skupaj \$3.10.

Skupaj \$ 39.00
Zadnji izkaz 476.43

Skupaj \$515.43

Goriznačena svota je naložena
obrestonosno na banki.

Uredništvo N. V. sprejema rade
volje tozadevne prispevke, katere
bode obrestonosno naložilo kot
gradbeni sklad.

Na razpolago imamo tudi nabi-
ralne pole za ta sklad in jih na že-
ljo prosilec dopošljemo. Posebno
priporočamo te pole slovenskim
trgovcem in gostilničarjem.

Iskrena hvala vsem požrtvoval-
nim darovalcem. Rojaki in roja-
kinje, spominjajte se pri vseh pri-
likah sklada za slovensko sirotiš-
nico v Ameriki. — sak, tudi naj-
manjši dar je dobro došel.

Uredništvo in upravnništvo
"NARODNI VESTNIK"

31 E. Michigan St., Duluth, Minn.

PRISTOJATE K PODPOR-
NIM DRUŠTVAM IN JEDNO-
TAM!

Visoko zavarovan.
Trgovce zavarovalnemu agen-
tu: "Vse vaše prizadevanje je
zaman. Nikakor me ne boste pri-
pravili do tega, da bi se zavarov-
val za življenje tudi pri vaši dru-
žbi. Zavarovan sem namreč že
tako visoko in tolikokrat, da bom
po smrti več vreden, kakor sem
pa danes."

Društvene vesti.

DRUŠTVO SV. PETRA, ŠT. 20,
S. H. ZVEZE, EVELETH, MINN.

To društvo spada pod Slovensko
Hrvatsko Zvezo, Calumet, Mich.
Redne seje društva se vršijo vsako
četrtro nedeljo v mesecu v Max St.
petični dvorani ob 2. uri popoldne.
Društvo vabi za pristop vse Slo-
vence in Hrvatce.

Slovensko-Hrvatska Zveza zavarov-
je vsakega člana za svoto \$800.00
smrtnine, ter plačuje: Za izgubo ene
roke za pestjo \$300.00; za izgubo ene
noge pod členkom \$300.00; za eno
oko \$150.00; za izgubo polovico stopa
na eni nogi \$150.00; za izgubo treh
prstov do tretjega članka na eni roki
\$150.00; za izgubo obeh rok \$800.00;
za izgubo obeh nog \$800.00; za izgu-
bo obeh oči \$300.00.
Društvo plačuje \$20.00 bolniške
podpore na mesec; po preteku šest
mesecev prevzame Zveza bolnega
uda za izplačilo podpore za dobo pol
leta po \$20.00 na mesec. — Rojaki!
Pridno pristopajte k temu društvu, k
Slovensko-Hrvatski Zvezi, kajti si-
gurini ste, da vam društvo, kakor tudi
Zveza, natančno izplača podporo ob
času boleznii in v slučaju smrti
vašim dedičem.

Za natančnejša pojasnila se obrni-
te na tajnika: John Agnich, 416
Grand Ave., Eveleth, Minn.
Uradniki društva sv. Petra, št. 20,
S. H. Zveze, Eveleth, Minn.: Pred-
sednik: Frank Kochevar; podpred-
sednik: Ivan Lenič; I. tajnik: John
Agnich; II. tajnik: Anton Kochevar;
blagajnik: John Shurte; zastopnik:
Frank Brožič; bolniški obiskovalci:
Frank Longar, Andrew Germ' Frank
Jarc in Frank Drobnik.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN
METODA.
Štev. 1, J. S. K. Jednote.

Je najstarejše slovensko podporno
društvo Jugoslovanske Katol. Jedno-
te v Ely, Minn.
Redne seje društva se vršijo vsako
prvo nedeljo po 20-timi v mesecu
v Jos. Skaletovi dvorani ob 2. uri po-
poldne.

Društvo vladno vabi za pristop
vse Slovence. Zavarujejo se lahko za
smrtnino od \$500.00 do \$1000.00, za
bolno podporo do \$420.00, za izgubo
roke ali noge \$400.00, za izgubo obeh
rok ali obeh nog, ali ene roke in ene
noge \$800.00, za izgubo enega očesa
\$200.00, in obeh oči pa \$800.00. Ray-
no tako se plača popolna podpora
\$800.00 za popolno onemoglost vsled
kakršnekoli nesrečbe.

Društvo sprejema moške in ženske
v oba oddelka smrtine.
Rojaki, boljšega društva si ne mo-
rete misliti, ki bi vam plačalo toliko
podpor; društvo je združeno z J. S. K.
Jednoto, ki posluje po popolnoma
varnem sistemu, tako da se za vaše
podpore lahko popolnoma zanesete.
Za nadaljna pojasnila se je obrniti:
Josip Spreitzer, predsednik, Box 974,
John Matkovich, tajnik, Box 77,
Jos. J. Peshell, blagajnik,
Stefan Banovec, zastopnik, Box 7,
Jos. Sikonja, boln. načelnik, Box 251,
Vsi na Ely, Minn.

Prvo Slovensko
Borštarsko podporno društvo
Sv. Franciška štev. 1027.
Catholic order of Foresters.
Ely - Minn.

Se priporoča vsem Slovcem za
obilen pristop.

Vsak, kateri zamore zaven slo-
venskih Jednot držati se eno Jednoto
bi moral biti član našega društva,
kjer bi se marsikaj telega naučil.

Barštarska društva imajo lep o-
brednik, po katerem vodijo svoje se-
je in iz katerega se lahko vsak nau-
či lepe dostojnosti pri društvenih
sejah.

Društvo sv. Franciška obreduje
popolnoma v slovenskem jeziku tako,
da je vsakemu rojaku umljivo.
Pri nas se lahko zavaruje za bolni-
ško podporo po \$20.00 na mesec in
za smrtnino za \$500.00, \$1000.00 ali
\$2000.00.

Seje se vršijo vsako četrto nedeljo
v mesecu v Gleason dvorani ob 8. uri
zvečer. — Za nadaljna pojasnila se
je obrniti na:

Paul Bukovec, C. R.
Joseph Schweiger, V. C. P.
Leonard Slabodnik, F. S.
John Matkovich, R. S.
Marko Pluth, jr., T. K.
John Tomshich, S. C.

Slov. podp. društvo sv. Janeza
Krst., št. 112, v Kitzville
(Hibbing, Minn.).

vabi rojake Slovence za obilen
pristop. Redne mesečne seje se
vrše vsako prvo nedeljo po dvaj-
setim v mesecu in sicer v prostori-
h M. Chernugelna, Kitzville,
Minn., ob 2. uri popoldne. Pri zad-
nji seji je sklenilo društvo, da
plačuje članom, opravičenim do
podpore, 80c dnevno, ali \$24 na
mesec.

Odborniki: Frank Gornik, pred-
sednik, Blaž Gorše, podpredsed-
nik, Martin Chernugel, box 509,
Hibbing, Minn., I. tajnik, Andrej
Ožanič, II. tajnik, Andrej Divjak,
zastopnik, Marko Majerle, blagaj-
nik; gospodarski odbor: Ferdo
Rausel, John Mohor, Anton Koče-
var; bolniški odbor: Anton
Skubec. Odbor.

M. Pogorelc trgovina zlatnine in znakov

vsih slovenskih Jednot in Zvez
po primernih cenah.
29. E. Madison Street
Room 1114.
Chicago, Ill.

Zaeno naznanjam, da nimam ni-
kakih zastopnikov in agentov,
temveč obiskujem sam cenjene ro-
jake po raznih nasebinah.

Loti na Steel Plantu!

Ali ste že videli \$25,000,000 vred-
den Steel Plant, katerega gradi v
Duluthu (Oliver Iron Co.), Min-
nesota Steel Co.?
Do sedaj je že 22 večjih tovar-
niških poslopij dograjenih, pri tem
dela dan in noč 1800 mož, da se
tem preje dogradi orjaške jeklar-
ne (Steel Plant). Stvar bode do-
vršena tekom 6—8 mesecev in po-
tem bode delalo stalho v jeklarni
4000—5000 mož z dnevno plačo
\$2.50 do \$5.00.

Ali imate že kako loto?

Ako ne. — sedaj je še prilika,
da si omislite eno in sicer v Gary,
v neposredni bližini velikih to-
varn. Lote je dobiti sedaj za eno
od \$2.75 do \$1.00 — na lahka me-
sečna odplačila, in sicer \$25 v go-
tovini takoj, ostanek pa v meseč-
nih obrokih od \$10 do \$25. Povr-
nemo vam tudi vožnjo po želez-
nici za sem in nazaj in Vam isto
pri nakupu lote kreditiramo.

Električna razsvetljava in tele-
fon sta že napeljana; sedaj se že
gradi cesta za poulično železnico;
delo za gradbo tuakov, vodovoda
in odtokov je že tudi oddano po-
godbenikom; vse to bo kmalu do-
vršeno, tako da bomo smeli pri-
stevati Gary v kratkem "up-to-
date" mestom.

Cena lotov vedno narašča. Ako
kupite sedaj enega, naredili boste
s tem dobro kupčijo, kajti čista
istih se bo kmalu podvojila in po-
trojila. Dajemo pri nakupu zeml-
jišča lastniško pravico ali listi-
no. Prosta vožnja iz Dulutha za
one, ki si hočejo ogledati lote.

Referenca: Jos. Scharabon.
ALFRED W. KUEHNOW,
403-4 Columbia Building,
Duluth, Minn.

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM
ROJAKOM V OBILEN
POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z
VSAKOVSTNIMI
PIJACAMI.

Priporočilo.

Cenjenim rojakom v Eveleth in
okolici se priporoča za razna
stavbena dela bodisi pri novih
gradbah ali popravah. Dela izvr-
šujem solidno ter po nizkih ce-
ah.

JOSIP INTIHAR
slovenski zidar
206 Monroe St. Eveleth, Minn.

Kadar se mudite v Du- luthu

in iščete morda zdravniške pomo-
či zglasite se pri znanem ter iz-
kušenem zdravniku

Dr. C. J. Wallace
14 W. Superior St. v poslopu Fi-
delity Bldg. soba 401.

Zdravniške ure vsak dan od 11
dop. do 4 ure pop. izvzemi ne-
delj. Zdravi raznovrstne bolezni
na krvi, dalje vse notranje in zu-
nanje bolezni. Posebno pozornost
daje pri lečenju ran in izdiranju
zob.

Slavenski Salon

Phone: Melrose 914. Zenith 934. Residence Melrose 914.

M. Danculovich & Co.

529 West Mich. St. DULUTH, Minn.

Svoji k svojim!
Zlat je ta pregovor, a malo se spo-
ljuje. Mi hočemo pa to spo-
ljevati, če se pri nas obrnete. Kupite pri nas šikarte, a popijte
izvrstne pijače. V vsem vam hočemo postreči in tudi če iščete delo
Kadar pridete v Duluth, obiščite nas in se prepričajte, kaj morena
vas storiti in takrat bodeče sami rekli, držimo se!
Svoji k svojim!
Pazite na napis i broj "Slavenski salon" ne "Poljski".

First National Bank, EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
\$122,000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse crte.
Placamo obresti po 3 od sto.

Kdor hoče dela

naj se nemudoma naroči na najnovejšo angleško knjigo:
"VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI TOILMAČ"
da se bo lahko in hitro brez učitelja priučil angleščine. — Kn-
jiga obsega poleg slov.-angl. Slovnice, slov.-angl. razgovore za
vsakdanjo potrebo, navodilo za angl. pisanje, spisovanje ange-
ških pism in kako se postane ameriški državljan. Vrn-
tega ima knjiga dozdaj največjši slo.-angl. in angl.-slov. slo-
var. Knjiga, trdo in okusno v patnu vezana (nad 430 strani),
stane \$2.00, in se dobi pri:
V. J. KUBELKA, 538 W. 145th STREET, NEW YORK, N. Y.
edino in največje založništvo slovensko-angleških in raznih
slovenskih knjig. — pišite po cenik.

Gospodarji in gospodinje!

Če rabite hišne sprave, rokodelskega ali
kmetijskega orodja ali vsakovrstne barve
izročite mi svoje naročilo.

Če vam blago ne ugaja, vam vrnemo denar

Prodajalna nasproti pošte.
PRIPOROČA SE V OBILEN OBISK.

ANDREW ROINE
trgovina železnine
CHISHOLM - Minn.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljso in rojakom dobro znano pivo
v steklenicah pod imenom „REX“ kakor

::: tudi pivo v sodčkih. :::

FRANK TRAMPUSH,

upravitelj za Mesaba Range, Virginia, Minn.

M. F. SKALA, agent za

"Pabst" Milwaukee in
"Peoples" Duluth pivo.

Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake
vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.

Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v

ELY, MINN.
Telephone No 52.

Naročajte, širite Narodni Vestnik